

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

1919 m. sausio 3 d. 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 10, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burseson, Postmaster General.

Copy 2c.

Metal Sav. XXVI
Dien. II

CHICAGO ILL., PETNYCIA, SAUSIO (January) 3 d. 1919m.

No. 2

Prezidentas Wilsonas Italijoje.

Lietuva Pavojuje.

Talkininkai grumoją Vokietijai.

Darbas Taikos Konferencijai.

PREZIDENTAS WILSONAS ITALIJOJ.

Rymas, Sausio 2 d.—Prezidentas Wilsonas ir jo partija pirbuvo šiadien Modane, ant Francuzijos-Italijos rubežius.

Karališkas traukinis, kuriuomi prezidentas važiuoja likosi sutiktas kunigaikščiu Lante, kuris atstovauja karalių Victor Emmanuel.

Francuzai ir Italai valdininkai ant rubeiaus sveikina prezidentą. Miesto gyventojai susirinko prie stoties ir surenge širdinga pasveikinimą.

Thomas Nelson Page, amėsos ambasadorius Italijoje, militariškai ir laivyno patarė, kad pasitiktų prezidentą Wilsoną ant rubežiaus. Ryme daromi yra prisirengimai pagerbimui prezidentą, kada jis pribus Ryman.

Ryme prezidentui Wilsonui bus suteiktas titulas "piliiečio Rymo."

Visas miestas yra papuoštas Amerikos ir talkininkų vėliavomis ir paveikslais prezidento Wilsono, Washingtono ir Linkolno.

LIETUVA PAVOJUJE.

Varšava, Sausio 2 d. (by the Associated Press) Padėjimas Lietuvoje o ypatingai Vilniuje yra baisus. Bolševikų agentai platina savo propagandą po visą šalį. Čaujos plėšikų ir valkatų terioja šalį. Bolševikų kareiviai žengia Vilniun. Vokiečiai, kaip matosi, nedarys jokio pasipriešinimo bolševikams ir perduos miestą nors Vilniuje randasi apie 5,000 vokiečių kareivių.

Lenkų komitetas (?) atsi-lankė pas vokiečių komanduo-joją Col. Werner ir prašė jo, kad jis parupintų ginklus lenkams (?) ir lietiems su kuri-rais jie galėtų ginti miestą nuo bolševikų.

Col. Werner atsakė: "Berlinas davė mums, pri-sakymus kaip tik priešingus. Mēs ne norime but bezdzio-nemis iškasti kaštanus iš ug-ries dėl Argly.

Aš apgailestauju jus mo-teris, dukteris ir vaikus, bet ši šalis turi buti sunaikyta."

TALKININKAI GRUMOJA VOKIETIJAI.

Kopenhagenas, Sausio 2 d. — Žinios iš Berlino į laikra-štį Politiken praneša, kad talkininkų taikos sutarties komisija perseregeja Vokietij-ja, kad jie pertrauks prelimi-nariškas taikos derybas, jei-gu radikalai (spartakai) pa-ims Vokietijos valdžią į sa-vo rankas.

DARBAS TAIKOS KONFE- RENCIJAI.

Paryžius, Sausio 2 d.—Da-bartiniame laike yra dvide-šimts šeši teritoriališki kėblu-mai Europoje, neskaitant Azi-joj ir Afrikoj, kurios Taikos konferencija turės išrīsti.

Tie kėblumai galima sufor-muluoti sekančiai:

1. Aaland šalys, kurios pri-klauso Rusijai ir kurių Šve-dija reikalauja.
2. Holgoland, dabar pri-klausanti Vokietijai, kaip at-rodo, Anglija norės, kad butų priskyrtas prie jos.
3. Danija reikalauja, kad Schleswig butų atimta nuo Vokiečių ir sugrąžintas Dani-jai.
4. Kaip atrodo, tai Belgija rengiasi pareikalauti nuo Hol-landijos Limburgo.
5. Luxemburgui bus paves-ta nutarti prie ko ji nori prisidėti prie Francuzijos, Belgi-jos ar tapti nepriegulmingu.
6. Francuzija nori, kad butų neutralizuota kairysis kran-tas Rano upės.
7. Francuzija reikalauja prijungimo Saare baseino prie Lorraino.
8. Italija reikalauja dalies Austrijos Tyroliaus.
9. Nesitikimai Italijos ir Jugo-Slavijos už Dalmacijos pakraščius.
10. Jugo-Slavija reikalauja šiaurines dalies Albanijos, Ita-lija reikalauja Valonos ap-skrīčio ir Grekija pietynes Al-banijos, tuom pačiu laiku Al-banija reikalauja nepriegulmy-bės.
11. Grekija reikalauja visos Trakijos priskaitant Konstā-tinopolį.
12. Grekija, Serbija ir Bul-garija reikalauja nustatymo užganėdinančių rubežių Ma-keдонijoj.
13. Atrodo, kad Jugo-Sla-vija reikalaus priskyrimo prie jos dalies nuo Graz iki upei-

Kas buvo, kas nebus,
O Lietuva nepražus.

Danub, kad rubežiai susijung-tų su Slovakija.

14. Vengrai smarkiai pro-testuoja prieš Slovakija.

15. Lenkai, Chechai ir Vo-kiečiai visi reikalauja Silezi-jos.

16. Aneksacija Temesvaro likosi paskelbta Jugo-Slaviju ir Rumuniju, tuom pačiu lai-ku Vengrija tam priešinasi.

17. Rumunai užėmę Tran-sylvaniją varo lauk Vengrus.

18. Rumunai ir Rusinai mušasi už Bukovina.

19. Bulgarija reikalauja nustatymo patogių rubežių Dobrudžijoj.

20. Rumunai užėmė Bessa-rabiją, kurios Ukrajina rei-kalauja.

21. Lenkai ir Rusinai mu-šasi už rytinę Galiciją.

22. Lenkai ir Vokiečiai mu-šasi už Poznanį.

23. Lenkai reikalauja klo-nio Vistulos ir Danzigo nuo Prusijos.

24. Lenkai reikalauja ryti-nes Prusijos.

25. Lenkai reikalauja Lie-tuvos, nors Lietuva reikalau-ja nepriegulmybės.

26. Bolševikai užėmė Bal-tiko provincijas, kurios rei-kalauja nepriegulmybės.

Dėl visu viršinėtų terito-riališkų kėblumų nėra išras-ta "vaistai," bet geriausiai,

tai kad butų pavartotas ple-biscitas, sulyg korespondento Mowrer nuomonės.

YANKIAI PAĖMĖ 13 MIESTŲ

Archangelskas, Gruodžio 31 d. (suvėlinta). Vakar Ameri-kos kareiviai paėmė kainą Kadiš ir šiadien pastunėjo savo linija pirmyn 2 milias. Savo žengime pirmyn One-gos upės apskrityje, 339 Amerikos regimentas paėmė 13 kaimų smarkiam mušyje.

VOKIEČIAI APLEIDO RYGĄ

Kopenhagenas, Sausio 2 d. Žinios iš Berlino praneša, kad Vokiečiai buvo priversti aplei-siti Rygą, nes didelė bolševi-ku armija artinasi prie Ry-gos.

PERMATOMI FRANCUZIJOS REIKALAVIMAI.

Paryžius, Sausio 2 d.—Ko-respondentas Paul Mowrer į laikraštį Daily News ra-šo:

"Iš pasikalbėjimų su įvai-riomis ypatomis ir peržiūrė-jęs įvairias kalbas ir doku-mentus aš jaučiu, kad aš galin-mušviesti nors dalį Francuzi-jos padėjiną taikos derybose.

Oficiališkai nieko nebuto ir nėra pranešta, bet galima spręsti, kad Francuzija rei-kalaus teritoriališkai sekan-čiai:

1. Pilnas pripažinimas jos teisių prie Alsaso ir Lorraino.

2. Prijungimas Saare ba-seino sulyg istoriškų ir eko-nomiškų pamatų.

3. Neutralizacija kairiojo kranto upės Rano.

4. Apribuotas protektora-tas ant Lysijos, Lebanono, Ciciilijos, Palestinos ir Arme-nijos.

Pripažinimas neapribuoto protektorato Morokkoje.

6. Dalis Vokietijos koloni-jų.

PADEREWSKI VADOVAUJA LENKAIS.

Amsterdamas, Sausio 2 d. —Berlino laikraštis Tage-blatt praneša, kad Ignac Pade-rewski vadovauja lenkais mu-šiuose prieš vokiečius Pozna-niujė.

Kitas pranešimas sako, kad jis apleido Poznanį ir išva-žiavo Varšavon.

SUNAIKINA BOLŠEVIKŲ ARMIJĄ.

Vladivostokas, Sausio 2 d. —Paimdami Per. ir Urų kal-nuose, Gen. Gaida, vadovau-damas Cecho-Slovakus ir Si-ro kareivius, beveik visai su-naikino Trečią armiją bolševi-ku, kur jis paėmė 31,000 ne-laisvių.

Generolo Gaidos kareiviai paėmė apginkluotą traukinį, nuo kurio Nikolai Lenin, bol-

ševikų premieras vadovavo operacijomis. Permo apskr-y-tijė.

Leninas patsai ką tik sus-pėjo pabėgti, bet keletas narių jo partijos likosi paimti nelais-vėn.

Prie 31,000 kareivių paimtų nelaisven, generolas Gaida pa-ėmė 5,000 geležinkelio vagonų, 120 lauko kanolių, 1,000 kulkasvaidžių, 30 automobilių, keletą apginkluotų traukinių ir keletą tukstančių arklių.

Kareiviai Gen. Semenovo, anti-bolševikiško vado, Chi-tos apskrityje, paėmė Verch-ne Udinsk.

NESIŲS EKSPEDICIJOS RUSIJON.

Londonas, Sausio 2 d. —Laikraštis Mail rašo, kad Ru-sų reikalai suteikia Anglijos užrubežių reikalų departa-menai neramumą.

Reikalingumas nustatymo aiškios talkininkų politikos kas link Rusijos butinai reika-lingas ir yra nutarta, kad Ru-sų klausimas bus pirmutinis apsvarstomas Taikos Konfe-rencijoj.

Manoma, kad visos talki-ninkų tautos didžiojoje yra priešingos prieš ginkluotą in-terenciją.

Anglijos valdžia taipgi yra nutarusi, kad ekspedicija yra negalima, bet ji nori, kad Ru-sijoj butų suorganizuota tvirta valdžia, bet dabartiniame laike tas nėra galima. Tuom pačiu laiku amunicija ir in-struktoriai yra siunčiami iš-tikimoms Rusų armijoms Si-bire ir Archangelsko fronte.

Neseniai likosi pasiūsta daug maisto šiaurinėn dalir Rusijos del civilų žmonių kurie gyvena talkininkų kont-roluojamuose distriktuose.

DAUG RUSŲ IŠMIRĖ.

Washingtonas, Sausio 2 d. — Žinios atlaikytos šiadien valstijiniame departamente praneša, kad Rusų karės be-laisviai grįžtantieji iš Austro-Vengrijos ir Vokietijos yra sutinkami bolševikais ir ji-kalbina juos, kad belaisviai prisidėtų prie bolševikų ar-mijos. Jiems siūlo \$150 mė-nesinės algos, valgis, ir dra-panos. Sulyg šių žinių, la-bai mažas skaitlis nelaisvių prisidėda prie bolševikų. Vi-soje Rusijoje labai didelis neužganėdinimas jaučiamas prieš bolševikus.

Nežiurint to, bolševikai sustiprėja po to, kaip jie pa-ėmė miestus Kazan ir Sa-marą nuo Chechų. Vienas nelaisvis praneša, kad tyfui užėjus Rusų belaisvių stovyk-las Vokietijoj, beaisviai mi-rė po 500 į dieną. Praneša-ma, kad apie 750,000 belai-svių mirė nelaisvėje.

NUTEISĖ KUNIGA.

Londonas, Sausio 2 d. —Rev. Arthur Braund likosi nuteistas užmokėti pinigiską bausmę šiadien pasiremiant tautiškų apsigimimo aktu už tai, kad jis dalino cigarus Vo-kiečių belaisviams.

Lietuvių Pildomojo Kom teto Pranešimai.

Washington, D. C., gruo-džio 31 d.—Valstybės Depar-tamentas 26 d. gruodžio pranešė Lietuvių Pildomamjam Komitetui, Washingtone, ga-vęs iš Lietuvos Žydų kable-gramą, kurioje jie nusiskun-džia kad, padėjimas mokyklų Lietuvoje abelai esąs kirtiš-kas. Žydai guodžiasi neturi lė-šų ir jei nesulauks pagalbos iš Amerikos, mokyklas Mariam-polyj ir kituose Lietuvos mie-stuose turės uždaryti. Pana-šiai, be abejo, bus ir su Lie-tuvos mokyklomis.

Gruodžio 26 d. gautas per (Secetary of State) Valsty-bės Sekretorių kablegrama p. Pakšto adresuota Lithuanian National Council, kurioje pra-nešama, kad Dunaburgas ir Švenčionis paimti rusų-bolše-vikų. Vilnius dideliame pavo-juje. Lietuvos rėdas krausto-si iš Vilniaus. Vokiečiai vis-as komunikacijos priemones paveda bolševikams. Ginklų lietuviams vokiečiai neparduo-la. Lietuvių rėdas keletą kar-tų kreipėsi ir vėl kreipiasi prie Amerikos, šaukdamięsi pagel-bos.

Paryžiaus lietuviai kable-grama iš 22 d. gruodžio, ad-resuota kun. J. Jakaičiui į Worcesterį, praneša, kad Lie-tuvių Informacijos Biuras Pa-ryžiuje susideda iš sekančių: laugiausiai Paryžiuje jau nuo senai apsigyvenusių lietuvių: kun. A. Vilimavičiaus, inžinie-iaus Galvanausko, p-lės Povv-eau (prijaučiančios lietuvių judėjimui francuzės), kuygi-ninko P. Pautieniaus (ilgus metus gyvenančio Paryžiu-je) ir provizoriaus Platakio. Šaukiasi piniginės pagalbos.

Lietuvos valdžios pasiūsta kablegrama su pasveikinimu, kad ten visos Lietuvos dalis susiliejo ir visos Lietuvių par-tijos dirba vienybėje.

Dagirdę, kad Lietuvai grė-žin pavojus iš pusės rusų bolševikų, taipgi ir iš pusės len-ku, kreipėmės į Valstijos Depar-tamentą, į Karės Depar-tamentą ir į kitas interesuo-as įstaigas ir asmeniskais pa-aikšinimais ir memorandumais, prašydami pagalbos.

Pildomasis Komitetas,
Kun. J. Zilius,
Sekretorius.

INFLUENZOS PASEKMES.

New York, Sausio 2 d. —Sulyg apsaugojimo kompani-jų, kurios išmokėjo daugiaus negu 52,408,591 pasmertinių, daugiaus negu 120,000 ypatų mirė Suvienytose Valstijose nuo influencos ir pneumoni-jos nuo lapkričio 1 dienos iki gruodžio 21 d.

KARĖS DEPARTAMENTO PRANEŠIMAS.

Washingtonas, Sausio 2 d. —Karės departamentas pranešė šiadien, kad 7,447 ser-gančių ir sužeistų amerikos kareivių atgabenta iš Francu-cijos per vieną sąvaite.

AM. LIET. TAUTINĖS TARYBOS REZOLIUCIJA,

Lietuvių tauta apsisprendusi yra laisva ir suverenė, sulys Prezidento Wilsono paskelbtų principų ir sulys savo istorinių ir tautinių teisių, etnografinės ryšios.

Etnografinė Lietuva susideda:

1) iš Didžiosios Lietuvos, t. y. Kauno, Vilniaus, Suvalkų ir Gardino gubernijų, kurių gyventojai, net ir vartojantie kitas, ne vien lietuvių, kalbas, jaučiasi Lietuvių tautos nariais; 2) iš mažosios, arba Rytinių Prūsų, Lietuvos, kurios gyventojai yra nusprendę prisidėti prie Didžiosios Lietuvos.

Lietuvos žmonės yra demokratiniai, istikiniai, sunkaus darbo, trokštantie tvarkos, lygybės prieš įstatymus visų Lietuvos gyventojų, neskiriant rasės, lyties, kalbos ir religijos.

Pastarais ketveriais metais Lietuvos žmonės nešė sunkų militarės Vokietijos jungą ir buvo be veik viso pasaulio užmiršti ir apiešti. Taip nusilpnintą Lietuvą tautą šiandien nori išnaudoti ir pavergti taip pat ir kiti kaimynai, be Vokiečių, butent Lenkai ir Didieji Rusai, kaip Bolševikai, taip Imperialistai ir Kadetai.

Kadangi, Vokiečių armijai esant Lietuvoje ir atsitraukiant iš jos, Lietuva neturėjo laiko nei galimybės suorganizuoti savo armijos, neigti pasigaminti ginklų namų tvarkai užlaikyti ir šaliai apginti nuo agresyvių kaimynų; ir

Kadangi Bolševikai iš rytų ir

Spartakai iš vakarų, turėdami vienokius anarchijos siekius, kėsina paskandinti šalį ramių gyventojų kraujuje ir išplėsti iš jų paskutinį turtą, likusį nuo pastarųjų keturių metų Vokietijų rekvizicijų; ir

Kadangi, iš antro pusės, visos Lenkų partijos kitaip Lietuvai laisvės nepripažįsta, kaip tik, sąjungoje su Lenkija,—gi Lietuviai tokioje unijoje mato tikslą paver-gimą savo tautai,—ir Lenkai visomis įjgomis stengiasi įvesdinti savo armiją Lietuvon, jos pavergimo tikslu, po priedanga gynimo jos nuo Bolševikų; ir

Kadangi Lenkų vadai, kaip Paderewskis, Dmowski ir kt., informuodami pasaulio presą, nurodinėja, kad visa Lietuva turinti būti inkorporuota naujon Lenkijon; Lenkų militarai vadai grumoją net su ginklu atmušti Lietuvos sostą Vilnių ir okupuoti Lietuvą,—gi su tuo Lietuviai negali sutikti ir niekados nestitiks, todėl

Mes, Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, savo susirinkime, 30 d. sausio, 1918 m., 320 Fifth Ave., New York, N. Y.,—

1.—Griežtai ir visomis savo išgalėmis protestuojame prieš Rusijos Bolševikų, Imperialistų ir Nacionalistų užmačius bei Lenkų neteisėtą veržimąsi Lietuvon, kas nesutinka su Prezidento Wilsono paskelbtais tautų laisvės principais;

2.—Prašome Suvienytųjų Valstijų valdžios ir žmonių umu lai-

ku duoti Lietuvos gyventojams pagalbą:

a) Suteikiant ginklų ir amunicijos Lietuvos armijai ir milicijai, organizuojamai Lietuvoje;

b) Militarai komisijai ištyrus dalykų stovį,—pasiečiant Lietuvon reikalingą militarį kontingensą,—jei ne kitaip, tai sudarius iš Lietuvių, tarnaujančių Suv. Valstijų armijoje, lietuviškus pulkus;

c) Sulaikant Lenkų veržimąsi Lietuvon, kurio aiškiu tikslu yra užmetimas nepageidaujamos Lietuviams Lenkų aristokratinės globos.

3.—Matome, jog suteikimas tokios pagalbos Lietuvai leistų jai sutvirtėti ir atgaivinti savo kultūrinį gyvenimą; tas taipgi sudarytų pertvarą tarp Rusijos Bolševizmo ir Vokietijos Spartakizmo, kas prigeltų tų šalių tvarkai nusistovėti ir jų rekonstrukcijos darbui.

4.—Nutariame, kad ši rezolucija būtų pasiūsta S. V. Prezidentui Wilsonui, Senatui ir Atstovų Butui ir paskelbta Amerikos presoje.

VIEŠAS PROTESTAS.

Abiejų Tarybų bendrame posėdyje, 27 d. lapkričio, 1918 m., buvo nutarta, kad kiekviena sriovė, agituodama už savo frondą, privalo vengti agitacijos prieš kitos sriovės fondą ir neprivalo kenkti kitai sriovei rinkime aukų. Pastaruoju laiku, vienok, Katalikų sriovė,—kaip jos spauda, taip jos organizacijos ir paskyrus asmenis—netik nebando vengti agi-

tacijos prieš Tautininkų sriovės Neprigulmybės Fondą, bet net organizuoti būdu ją veda.

Stai, Newark, N. J., kaip pranešama laikraščiuose, katalikų sriovės veikėjas J. Bielskis, kuris yra Amerikos Lietuvių Tarybos ir Informacijos Biuro nariu, nuo estrados agitavo prieš Nepr. Fondą,—ir, rodydamas, žmonėms Neprigulmybės Fondo palūdi-jimą, ragino areštuoti Neprig. Fondo aukų rinkėjus. "Draugo" N. 300 katalikų Inf. Biuro straipsnyje grąšinama patraukimu teisman anglių, kurie renka aukas į kitus fondus, o ne į Tautos Fondą; kadangi šino laiku įtemptu aukų rinkimu užsiima tiksliai Neprigulmybės Fondas ir Tautos Fondas, tad aišku, jog toks Informacijos Biuro grąšinimas yra atkreiptas į Neprigulmybės Fondo rėmėjus.

Informacijos Biuro vedėjai, pp. K. Česnulis, J. Kaupas ir J. Bielskis, patys dalyvavo bendrame Tarybų posėdyje 27 d. lapkričio, tad negalėjo nežinoti apie nutarimą nekenkti kitos sriovės fondui, agituojant už savąjį.

Akyvaizdoje to, kas viršui pasakyta, Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, savo susirinkime 26 d. gruodžio, 1918 m., visą tai apsvačiusi, rado reikalingu viešai ir griežtai užprotestuoti prieš tokią nesąžiningą minėtųjų katalikų veikėjų elgimąsi ir prieš laužymą bendro Tarybų posėdžio nutarimų.

Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, per P. Norkus, Sekret.

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios pranešimuose, išleistuose Amerikos Karės Departamento Washingtono randume, sekančias lietuviškas pravardes paskelbtas:

Patėmijimas. Imame til-tas pravardes, kurios yra neabe-jotinal lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie pasiduoda kariumenė, arba laike registracijos, savo pravardes su "ski," arba su "wicz," ant galo, yra panašūs į lenkus ir jų mes negalime atskirti; todėl tanklav-siai tokių ir nepadudame. Lie-tuviai privalo savo pravardes lai-ke užsiregistruoti, arba jau ir kariumenė, paduoti vieton "ski" —"skas," vieton "wicz"—"vičius," pavyzdžiui: vieton "Rutkowsk" privalo paduoti "Rutkauskas," vie-ton "Jacewicz"—"Jacevicius." Tuo-met bus lengva juos pažinti.

Surašuose gruodžio 31 d. 1918.

John M. Lapass, sardžantas, iš Chicago, 119 E. 36th place. —sunkiai sužeistas.

Frank J. Kurent, sardžantas, iš Chicago 3006 South Union Ave.—sunkiai sužeistas.

KENOSHOS LIETUVIAMS.

Gen. Agentas: P. Beišis 182 N. Howl Ave.

Šiuose vietose galima gauti kas vakaras "Lietuvą": S. Džiaugis, 462 Jenne st. J. Gotautas, 253 Milwaukee Ave. J. Poteliunas, 353 N. Chicago st. A. Pelis 552 Grand st. St. Jocius, 900 Jenne st.

BIZNIERIAI!

Visados
Garsinkitės
Dienraštyje

Apgarsinimas
Atneš
Rezultatus

3253 S. MORGAN ST. CHICAGO, ILL

Lietuvos Neprigulmybės Fondas

307 W. 30th Street, New York, N. Y.

GERBIAMIEJI:

Sunaudokite mano duoklę \$

KOVAI UŽ LIETUVOS NEPRIGULMYBĘ

Su pagarba,

NAUJŲ METŲ ŠVENTE...

S. L. A. 208 MOTERŲ LUOPA

RENGIA VAKARĄ

Subatoj, Sausio-Jan. 4, 1919

Mildos Svetainėje, ant 3 Lubu, 3142 Halsted st.

7:30 valandą vakare

Inžanga ypatai 35 centai

Savaitraščio Skaitytojau

Kreipiamės prie Tamstos, senas "LIETUVOS" skaitytojau, kuris radai joje artimą draugą ir patikėtiną patarėją. Pranešame Tamstai, kad perkeičiant 26 metus tarnavusią lietuvių visuomenei savaitinę "Lietuvą" į dienraštį, taipgi persikeitė ir apmokėjimas už prenumeratą, ir tik tokiu būdu jis tapo atsilikusiu. Todėl kviečiame Tamstą, senas "Lietuvos" skaitytojau, apsimoket už istikimai tarnaujantį visuomenei, už sargiai dabojančią Tamstos, skaitytojau, reikalus dienraštį "Lietuvą", nes krasa draudžia neapmokėtą laikraštį siuntinet. Nenoretumeme Tamstai padaryt nesmagumą, sulaikant dienraščio "Lietuvos" siuntinejimą. Drįstame laukt nuo Tamstos greito atsilepimo, nes, suprantame, Tamsta spejai apvertint savo istikimą artimą dienraštį "Lietuva". Užkviečiame "Lietuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės dalininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruoti Dienraštį "LIETUVA".

Laiškus ir pinigus siųskite sekančiu antrašu:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šią kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00

„ Pusci metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00

Pusei metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$.. ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per mėt.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravardė

Stubos numeris Gatvė

(arba box)

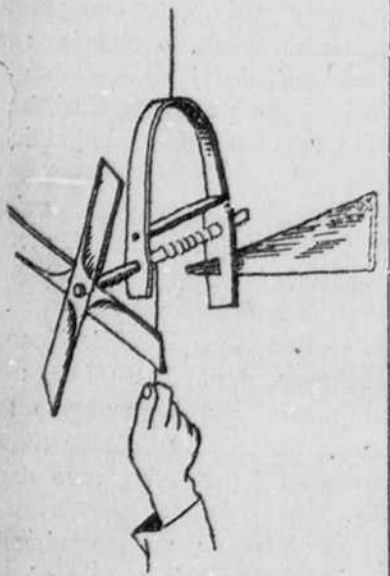
Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

MOKSLO PASAKOS.

ASTUNTOJI PASAKA.

Kitą perpietę mokytojas nieko vaikams nedėstė, vyresniusios tuojau prie darbo pristatė. Dručiui liepė iš medžio malūnui sparnus padaryti, ne kaž kokius, bet paprasčiausius, kaip vaikai paprastai dirbti. Pats su kitais padirbo lankelį, išdegino dvi skylėles malūno volui įstatyti. Kaziukiui įsakė lopetėlę išdrožti. Paj viską tą sudėjo, pasidarė toks prietaisas, kaip štai čionai parodyta.

Uuodegą tyčia įstatė ne stačiai, bet į šoną nusukęs. Tą visą prietaisą pakabino svirtne ant tvirtos virvelės; kitą tokią virvelę apvyniojo ant volelio ir paskui, kiek atitraukęs visą prietaisą į šalį, umai stipriai patraukė tą virvelę. Sparnai ėmė smarkiai sukstis, visas prietaisas pradėjo plaukinėti ir ratą po virną.

Ar matot, — paklausė, — kaip malūno sparnai gerai traukia visą prietaisą?

Vaikai apstoję žiūrėjo, kaip prietaisas lankstė ratu po svirną, akimis jį lydėdami. Negalėjo gerai supaisyti, kaip čia yra. Tik staig: nušvito Jurgiukui akys, žiūrėjimas jo būty koki smagu daili atsiminė.

— Tokių sparnelių esu matęs, — sušuko jis.

Ir papasakojo, kaip pernai pavasarį buvęs pas dėdę. Gyvenęs prie pat Dubysos. Tai ponas Rūdaba pasigabėjęs, iš Rygos rodosi, laivą su tokiu prietaisu, su sparnais. Iš užpakalio žemai tie sparnai buvę prie laivo-pritaistų. Nulėidus laivą į vandenį, kai sparnai ėmė sukstis, laivas ėjęs prieš vandenį taip greitai, kaip irklis — deniui nepavyrė.

— O kas tuos sparnus suko? — paklausė vaikai.

— Gi ne žmogus: tokia garinė, ne garinė, kaž kokia mašinėlė, turi būti, kaip geležinkelio mašinos ratus kad suka, — paaiškino Petriukas.

— Taigi matot, — prabilo tuomet, matyti, Jurgiuko pasakojimu labai pradžugintas mokytojas, — taip pat raikydami orą, kaip anie vandenį, ir mūsų malūnėlio sparnai traukia (gal ir stumti) visą prietaisą. Reikia tik tai, kad prietaisas ore galėtų kyboti. Dėl to, virvelės vietoje turėtų būti pritaisyta tokia paklodė, su kokia vakar bėgiojot. Tie sparneliai būtų jūsų kojos ir nešų paklodė, o paklodė kiltų aukštyn ir keltų visą prietaisą. Taip ir įtaisyti aroplanai. Tik ir paklodė, arba tiksliau kelios paklodės tenai daug didesnės ir už musikę geresnės ir sparnai platesni, stipresni ir ne virvelė, bet gera mašinėlė juos suka.

— Ir tokia uuodega yra? — paklausė Kaziukas. — Mat jis tą uuodegą lopetėlę drožė, tad jam pirmiausia uuodega ir parupo.

— Toji uuodega aroplanui taip pat reikalinga, kaip paukščiui uuodega, arba laivui vairas, — aiškino mokytojas. — Be uuodegos, be vairo nepakreipsi nei laivo, nei aroplano, kur panorėjęs.

— Aroplaną įtaiso ant ratelių, kad galėtų ir žeme pabėgti, — kalbėjo toliau mokytojas, į laikrodį pasižiūrėjęs. — Pastato aro-

planą lygioje vietoje, paleidžia mašinėlę, sparnai ima sukstis ir stumti aroplaną, o paklodės iškelia jį į orą, — ir plauk sau, klausydamas, kaip mašinėlė tarškia. Tik žiūrėk, kad neapvirstum, ar mašinėlė nepaliautų sukstis, — tuomet sveikas dingęs — nugriusi, kaip pašautas paukštis... Bet saulutė jau toli iš pietų. Ko nepabaigėm šandies, pabaigsim kitą dieną.

Ir atsiveikino tam kartui su piemenukais.

Seniai iš tolo tik žiūrėdavo, ką mokytojas su vaikais ištaiso. Iš pradžių, budavo, vienas kitas, pro šalį eidamas, sustos, paklausys, ir eina savo keliu, ranka mostelėjęs. Esą ponui ne laukas žiūrėti, tai ir prasimano, kaip laikas dilyti. Paskui ir nebesustodavo, tarytum nematydavo.

Tik senis Rimka, mokytojų atsisveikinant, smagiai jam ranką paspaudęs prabilo:

— Visai, ponuli, sužavėjai mūsų piemenukus. Tik tiek, kad nuo ganiavos neatitraukdavai. Na, ir sodams ir paukščiams buvo šia vasarą ramiau: šiaip tai, budavo, atsidėjęs turi saugoti, kad neįsikišytų, ko nepadarytų. Piemenukai ne taip ramiai su mokytoju atsisveikino. Mokytojas, atsinešęs fotografijos prietaisą, pasakė:

— Štai, vaikai, išmokot fotografuoti, tai jums tą prietaisą paleikiu.

Vaikai susipo iš džiaugsmo, šoko mokytojų prie rankų. Paskui:

— Tegų Jurgiukas valdo, tegų Jurgiukas, — sušuko visi: — jo pirštai lipšnesni.

— Tegų Jurgiukas, — pratarė mokytojas, — o naudokitės visi. Kiti prietaisai ir reikalingi šiam dalykui dailiai, žinote, svirne.

Ir, pirmutinį Jurgiuką apkabinęs, su visais paeiliui išsiūčiavo.

Sėdusį į ratus mokytoją paskui toli lydėjo vaikai žvilgančiomis akelėmis.

Mokytojas, sugrįžęs prie savo darbo ir gimnaziją, nusipasakojo, kaip piemenims fiziką dėstęs. Mokiniai išklaušė to visko, kaip įdomios pasakos. Bet paskui ir jiems tas darbas parupo. Klėmas, tas pats, kura savo išsišokimu buvo mokytoją piemenų mokyti pažadinęs, pirmutinis pakeltino eiti jo pėdomis.

Je laikraščiai neprasimano, Klėmas savo sodžiuje paskui visą universitetą žmonėms įtaisęs.

Frederick H. Gillett iš Massachusetts bus sėkamu pirmą sėdžiu atstovų buto paskyrimo komitete.

Iš Lietuvos Gyvenimo Amerikoje.

ROCHESTER, N. Y.

Paskutiniu laiku čia įvyko dviejų prakalbų. Gruodžio 21 d. prakalbo, kurias surengė L. N. F. 15 skyrius, kalbėjo p. J. W. Liutkauskas. Tai prigudęs kalbėtojas ir kalba jo rimta, pamokanti. Kiekvienas pasiklausęs jo kalbos įgauna patriotišką upą, bet netampa, fanatik.

Gruodžio 29 d. buvo kitos prakalbų, kur kalbėjo klerikalų tarybos narys p. Smikutis (gal Šimutis? Red). Jis irgi bandė sukelti klausytojose patriotišką upą, bet sukėlė tik fanatizmą, neapykantą prieš kitų pažiūrų žmones. Liginai tokios taktikos seniau laikydavosi lenkai šoviniškai ir jie išauklėjo savo pasekėjus į žmogžudžius. Kunigėliai, bukit atsargesni, nes galimas dalykas, kad jūsų avelės taps vilkais.

Paukštėlis.

NENORIME KITŲ GLOBOS.

Burlington, N. J. Nors tai nedidelis miestelis, bet jame lietuvių yra gana geras skaitlis. Čia yra lietuvių visokių pažiūrų ir katalikų ir tautininkų ir socialistų.

Pasibaigus kare ir pradėjus darbuotis dėl Lietuvos laisvės kitose vietose, to judėjimo banga palietė ir mus. Ir mes sujudome šį tą veikti.

Tautininkai su katolikais ėmėsi rinkti aukas kovai už Lietuvos laisvę. Gi socialistai pradėjo kenkti aukų rinkimui. Jie ėmė įkalbinėti lietuviams, kad Lietuva jau laisva ir nieko jau nereikia daryti, tik rasytis prie socialistų kuopos ir laukti kol bolševikai neįvykdys Lietuvoje rojiško gyvenimo.

Kad geriau įtikintus lietuvių, jog Lietuva jau laisva, socialistai persikvietė iš New Yorko kalbėtoją J. Jukelį. Sis skėtrojos, šukavo, norėdamas įtikinti susirinkusius, kad kovoti už Lietuvos laisvę nereikia, nes ji jau laisva. Girė, tik reikia remti rusų bolševikus, o jie suteiks Lietuvai laimės, kurios lietuviai nei nesitikėjo.

Bet žmonės tiems gražiams žodžiams matyt, netikėjo, nes išėję iš prakalbų, vietoje džiautis teikiama bolševikiška laime, kalbėjo, kad svetimomis rankomis tik žarijas graibyti gerai.

Ne, vyrai, lietuvių šiandien jau neprigausi. Mes gerai žinome, ką reiškia kitų globa. Užtektinai esame gyvenę po rusų, vokiečių ir lenkų globa. Ir jei mes sakome, kad norime laisvės, tai sakome, kad kiti ir mūsų reikalus savo naugų neprivalo kišti. — Mes reikalaujame Lietuvai Nepriegulmybės.

Dar pridursiu, kad mūsų kolonijos socialistai myli vadinti kitus tamsunais. Gi daugelis jų subatvakarius paleidžia saliuose ir prisigėrę kimba prie kiekvieno, ypač merginų; ištisas naktis praleidžia su kazirėmis, ir panašiai.

Well, broliai socialistai, tokią "šviesų" gyvenimą pasilaikykite sau, nes mes jo visai nepageidaujame.

Socialistų N.

GARDNER, MASS.

Gruodžio 28 d. T. M. D. 30 kp. surengė prakalbą. Kalbėjo gerai žinomas p. Martus. Jis gana gražiai apie Lietuvos reikalus.

Aukų surinkta į L. N. Fon-

dą \$50.38. Aukavo sekančiai: Po \$10.00: M. Stakėnas ir Ign. Vingris. Po \$5.00: Adomas Padalevičius ir Fab. Tauginas. Po \$1.00: Kl. Hendrikis, Ant. Balsevičius, L. Redekienė, P. Ralvis, Ant. Pauza, F. Tauteris, Jur. Dagėlis, B. Čekatauskas, Vit. Klėbas, Ona Krisiunaitė, Ona Urboniūtė, Mar. Banaičiūtė. Jonas Naudziūnas ir Juozas Šerkšna. Kiti aukavo mažiau doliaro.

Atsilankius p. Martui, pas mus susitvėrė nauja A. L. T. S. kuopa Valdybon kuopos išrinkta: pirm. F. Tauginas, sek. Sim. Mačionis, ižd. Ig. Vingris, komiteto nariais M. Stakėnas Ad. Padalevičius ir I. Budris. Linkėtina naujai kuopai kuogeriausių pasekimių.

Amerikos lietuvių darbininkų kooperatyvė bendrovė, kuri čia gyvavo apie dešimt metų, dabar subankrutėjo. Ji laikė mėsos ir kitų valgomųjų daiktų krautuvę. Gaila, kad lietuviškoms įstaigoms taip menkai paseseka, nes tas atgraso kitus nuo ėjimo pramonėn.

Reporteris.

"KELEIVIO" REDAKTORIAUS INTRIGOS.

Gardner, Mass. Gruodžio 29 d. "Lietuvos Sūnų" draugystė surengė prakalbą. Kalbėjo "Keleivio" redaktorius p. St. Michelsonas. Laukėme nuo redaktoriaus lietuviško laikraščio, kad jis pasakys ką nors naudingo, kad jis pamokins lietuvių, kaip reikia kovoti už Lietuvos laisvę. Bet apsirinkome, — jam toki dalykai nerupė.

"Lietuvos Sūnų" draugystė sukvietė savo narius, kad pamokintus juos, kaip reikia ant svieto gyventi.

Suaukė juos, kad papasakojus jiems, apie tą kraštą, kuriame juos motina ant rankų išliuliavo, dažnai, gal nemiegodama per ištisas naktis. Suaukė juos, kad priminus jiems apie jų kudių dienas, kuomet jie, it tie čilbantį pavasario paukšteliai, krykštavo ant gimtojo kalnelio, gelsvas smiltis bežarstydami.

Suaukė juos, kad priminus jų jaunystės dienas, kuomet iš jų krutinių, it tų paukščių giesmininkų, skrido skardus dainos balsas po tyrą Lietuvos padangę.

Suaukė pagaliau juos, kad priminus jiems apie tėvą, močiutę, kur rauda, it ta raiža gegutė kukuoją, ar gal jau išlisis augštame smilčių kalnelyje.

Bet pakviestas kalbėtojas, vieton pasikalbėjus su lietuvių sunais apie brangius jų sielai dalykus, jis sušuko:

"Lietuvos sūnų! Atminkite, kad Rusijoje yra bolševikai. Lietuvos sūnų! Džiaugkitės, nes rusai bolševikai Lietuvą užvaldys". Ir panašias mintis jis skėpijo klausytojuose.

Visus tuos, kurie darbuojas dėl apgynimo Lietuvos nuo lenkų ir rusų, "Keleivio" redaktorius išvadino Judošiais. Ir taip, brolau, jei dar tavo širdy yra kibirkštis meilės link gimtinio krašto, ir tu nori, kad Lietuva būtų laisva, t. y. kad ji nelauktų nuo kitų malonės, kaip kad buvo

iki šiolei, bet pati sprestų apie savo reikalus, tai tada, brolau sulyg "Keleivio" redaktoriaus tu esi Judošius.

Lietuvos sūnų, ar jūs tikėjoties kada nors, kad jūsų pasamdytas kalbėtojas, jus pačius išvadytų Judošiais? Tai ištikro grubijoniškas elgimasis.

To dar rmaža. Jis netik elgiasi grubijoniškai, bet tame yra kas tokio slapto, panašų į lenkiškas intrigas.

Tą parparodysime faktais. Gruodžio 28 dieną telegramos pranešė žinią, kad lenkai rengiasi užpulti Vilnių. Tą pačią dieną, t. y. Gruod. 28, laikraštyje "Boston American", tulas daktaras Vazlos apskundė pasauliui lietuvių, kurie buk rengia žydų pogromus lenkijoje.

Bet "Keleivio" redaktoriaus ponas St. Michelsonas nei pusę žodžio neužsiminė apie lenkų taisydas kilpas mūsų tėvynei Lietuvai. Vieton to jis išvadino Judošiais tėvyninius lietuvių.

Suvedus viską kruvon, "Keleivio" redaktoriaus p. St. Michelsono kalboje matosi lenkbernio dvasia. Tas kvepia senovės bajorpalaikių intrigoimis, kurie dėl savo ypatingo pelno pardavė Lietuvą lenkiškon vergijon.

Gėda "Lietuvos Sūnų" draugystei, kuri leidžia dergti, purvinti savo gražų vardą, kiekvienam, kas tik turi gerą kakarinę. Jei "Lietuvos Sūnų" draugystė ištikro yra bureliu Lietuvos Sūnų, tai ji privalo sekančiame savo susirinkime, tą užreikšti viešai ir užkirsti kelią kiekvienam neprastaburniui dergt jos gražų vardą. M. Stakėnas.

NEWARKAS PROTESTUOJA PRIEŠ LENKUS.

Angliškas laikraštis "Newark Evening News," gruodžio 31 d. paduoda gan įdomią žinutę apie Newarko lietuvių veikimą.

Gruodžio 29 d. vietos lietuvių, rašo laikraštis, turėjo

didelį susirinkimą. Vedėju susirinkimo buvo Petras Luskiš, sekretorius Mikolas Truska.

Tame susirinkime priimta rezoliucijos dėl lenkų noro įsiveržti į Lietuvą, kurie grąsina užimti net Lietuvos sostinę Vilnių.

Rezoliucijoje paliesta keletas klausimų.

1. — Kad Suvienytos Valsijos suteiktų Lietuvos organizuojamai milicijai ginklus, idant galėtų ginti šalį nuo užpuolikų.

2. — kad Suvienytos Valsijos pasiųstų Lietuvon savo kariūmenę sulaikymui lenkų ir bolševikų veržimosi į tą šalį.

3. — Kad būtų leista Amerikoj gyvenantiems lietuviams turėti susišėmus su Lietuva.

4. — Kad S. V. Prezidentas ir Kongresas pavartotų savo įtekme, kad sulaikius, galimą praliejęmą kraujo tarp lenkų ir lietuvių.

Nutarta rezoliucijų kopijas pasiųsti: Prezidentui Wilsonui, Valstybės Sekretoriui, Pirmininkui komisijos užrubežinių reikalų ir New Jersey valstijos senatoriams ir kongresmonams.

Iš susirinkimo matosi, kad lietuvių niekuomet neužgirs bile kokio politiko vienijimosi tarp Lietuvos ir Lenkijos, nes paskutiniai lenkų žingsniai baido lietuvių nuo lenkų.

DRAUGAS NELAIMĖJE!

Mainierai, mechanikai, audėjai, fabrikos ir sių visoki darbininkai, dirbantį viduj ir lauke, yra amžinai draugai

Jan suvirš penkis dešimtis metų kaip šita pilią gyduole yra vartojama su geriausiomis pasekmėmis. Išgydymai rumatizmo, skausmu krūtineje, šonose ir raumenyse, neuralgijos, strauu diegimė, šalčio ir kosulio.

Nepasigauk pirkdamas pigius vaistus didelesse bankose. Reikalauk geriausiu. Kuomet pirkite Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaishženklis ant buteliuko. 35 centai ir 65 centai už buteliuką. Gaunamos visose aptiekose, ar tiesiog is laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuviams yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. "Lietuvos" Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šita klausimą išrišti.

Todėl išpildykite šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų vardai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redakcijos ziniai ir nebus nei atskirai garsinamos nei niekam išduodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienė, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtut-Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?....
7. Iš kokios vietos paeinate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtut užsiimti?.....
11. Su koku kapitalu grįžtut Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtut

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima būtų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežtų Lietuvon, o tas parodytų kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Šitas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškai paslaptį, kiek tas lytis jūsų ypatos. Jeigu kartais nenorėtum jo atsakyti, praleiskit jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?
- Atsakę šiuos klausimus šita kuponą ir sugrąžinkit "Lietuvos" Dienraščiui, adresuodami taip:

Statistikos Skyrius,
"Lietuva" Dailis,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR J USŲ DRAUGAI BEI PAŽĖSTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.
3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4250

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.

EDITOR, B. K. BALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.80
In Chicago, by carrier —	
One copy	5c
Per week	.32
Per month	.96
In the United States, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.00
Three months	1.60
In Canada, one year	\$7.00
In all other countries, per year	\$8.00

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedėlidienas.
Leidėjas: Lietuvos Dienraščio Bendrovė. Redaktorius:
Adv. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
cijoms:

Lithuanian Publishing Co.
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telefonas Boulevard 4250

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-
sinimų kaina suteikiama pareikalavus.

Prisijūti Redakcijai ir nesunaudooti rankraščių gra-
žinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
Rankraščių Redakcijon stundiant, ir kuomet grąžinimo lė-
šos prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reika-
lais reik kreiptis laiškais į Dienraščio Administraciją.
Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
Dienraščio Redakcijos vardu.

Jokį raštą, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravar-
dės (apart slapyvardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.

Asmeniška Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki
12:30 dienos ir nuo 5:30 iki 6 vakaro.

Amerikos Lietuviai ir Lietuva.

Žinios apie veržimąsi Vilniun ir Lietu-
von bolševikų iš vienos pusės, o lenkų iš kitos
pusės sujungia iki širdies visus Amerikos lie-
tuvius.

Visur rengiama mas-mitingai, iš visur
siunčiama protesto rezoliucijos ir prašymai,
idant Amerikos valdžia šiokiu, ar kitokiu
bodu suteiktų Lietuvos monėms pagelbą.

Rezoliucijos su protestais ir prašymais
yra geras ir reikalingas dalykas. Bet vien-
tik jomis užsigančinti būtų permaža.

Dalykai Lietuvoje priejo prie to, kad
aišku, jog vien tik žodžiais ir straipsniais ne-
apgins Lietuvos nuo priešų, kurie veržiasi
Lietuvon su ginklais.

Lietuvos apsigynimui dabar reikalinga
yra armija, o armijos užlaikymui yra reika-
lingi pinigai. Štai šiais dalykais Amerikos lie-
tuviai ir privalo stoti Lietuvos žmonėms pa-
gelbon.

Vos pasklidus žiniai apie Vilniaus pa-
ėnimą, mes jau gauname laiškus, kuriuose
musų žmonės bara musų vadovus, kodėl jie
nesirūpinę, nepraso Amerikos valdžios, idant
ji leistų čia organizuoti lietuviškus pulkus.

Tūkstančiai lietuvių, esančių Amerikos
armijoje, arba iš jos jau paleistų, stotų iš syki-
o į lietuviškus pulkus po Amerikos vėliava, je-
gu valdžia teiktų juos pasiūlyti ginti Lietu-
vą—toku būdu ir Europą—nuo bolševikų vil-
nies, besiveržiančios į vakarus. Tą mes girdi-
me ir nuo pačių lietuviškų tikrą paleistų ka-
reivių.

Naujų metų dienos protesto mitinge Chi-
cagoje, kuomet pasirodė svetainėje "kompa-
nija" lietuvių-kareivių, publika iškėlė jiems
milžiniškus laisvės o'aciją.

Apie susirinkimą kelių lietuviškų pulkų
Amerikoje nebuvo jokios abejonės. Vienatinis
trūkumas finansinis tokių pulkų aprūpinimas.
Suv. Valstijų valdžia laiko savo kariūmenę
Archangeliske; taipgi siųs, turbūt, Vokietijon
ir Lietuvon. Kodėl ji galėtų būti priešinga
tvėrimui ir užlaikymui lietuviškų pulkų, kurie
nuvyktų palaikyti tvarką ir atlaikyti bolševikų
ir kitokių trūkumadary bangas ant Lietuvos
rubežių?

Mes manome, ji nebutų priešinga. Bet
ji pirmiausia turėtų išgirsti pačių lietuvių norą.
Todėl yra geistina, yra reikalinga, idant
siunčiamose valdžiai rezoliucijose būtų ne vien
prašymas užtarimo ir apgynimo, bet idant
lietuvių būtų išreikštas prašymas leisti tvirti
lietuvių pulkus čia Amerikoje tuo tikslu, idant
jie būtų pasiūti Lietuvos.

Tik tuomet Amerikos Lietuviai atliks
savo užduotį ir savo tėvynės ir civilizacijos
apgynimė.

Svetimaj spaudoj apie Lietuvius.

Senatas pripažįsta Lietuvų tautą.

Sekanti rezoliucija, įnešta senatoriaus
Lodge Suvienuytų Valstijų Senatan, tapo se-
nato priimta:

"Lai buna nutarta, kad Senato nuo-
mone Lietuva privalo būti atskirta nuo
Rusijos ir privalo būti jai duota neprigul-
mybė, ir kad tokios pačios teisės privalo
būti taipgi suteiktos Lietuviams ir Estams
Visos šitos tautos privalo turėti laisvę ir
neprigulmybę, nes jų posesijos ant Bal-
tiko krantų padaro jų neprigulmybę did-
žios svarbos išlyga ateinančiai pasaulio
laisvei ir ramybei."

Iš Herald Shamokin, Pa.

Gruodžio 18 d., 1918 m.

Apie Lietuvos Klausimą.

Keliuose Amerikos laikraščiuose tilpo ži-
nomo bostoniško laikraščio *Christian Science*
Monitor specialė korespondencija, prisiūta
jam iš Londono, Anglijoje. Straipsnis, užvar-
dintas antgalviu "Lithuanians Seek Full In-
dependence" (Lietuviai ieško pilnos neprigul-
mybės), yra suviršum špalstos didumo. Didė-
nė jo dalį užima sutrauktos žinios apie Lie-
tuvos politiską istoriją. Pradžią gi apibūdina
Lietuvos klausimą sekantį:

"Dikčiai girdima, kalbama ir rašo-
ma apie Lietuvą šiandien, vakarykščią
ir rytojaus. Vienok yra sunkus dalykas
paprastam nespecialistui tikrai sekti tau-
tinį judėjimą Lietuvos šalies, kuri matoma
sudarė vidurinę Rusijos dalį prieš
karę. Yra faktas, kad Lietuva mainė
savo rubežius šimtmečiais, pridengdama
savo rubežiais kitas šalis ir pati budama
kitų pridengta (overlapped). Pastarųjų
laikų žemėlapiu tapo sutaisyti, idant pa-
rodyti istoriską, politiską ir etniską teri-
torijos charakterių, o lietuviai daro pas-
tanges parodymų, kad jie yra skirtina
rasė su žinomais politiskais rubežiais ir
atskiru tautiskumu.

"Vienok yra nuo pat pradžių aišku,
kad Lietuva ir jos žmonės yra varžymosi
obuoliu tarp vakarinių, pietinių ir ry-
tinių kaimynų. Pavyzdžiui, jeigu patyri-
nėti Lietuvos rubežius, buvusius pirm
Liubliun Unijos 1595 metų, tai pamaty-
sim, kad tų dienų šalis tęsėsi nuo Rygos
iki Odesai, tai yra nuo Baltiko jurių iki
Juodųjų jurių ir jon įėjo Ukrainą ir da-
lį Lenkijos. Jūs rasite, kad rytinis rube-
žius ejo pusėtinai arti nuo Maskvos, o
vakarinė linija arti Karaliaučiaus ir Var-
šavos.

"Kaslink dabartinių kalbos rubežių,
tai beveik negalima jų sekti; bet lietu-
viai, kaip rodosi, pusėtinai gerai susitai-
kė, kaslink dabartinių etniskų šalies ru-
bežių; ir šie rubežiai kaip sykys yra ypa-
tingos šiandien svarbos. Siuose rubežiu-
se šiandien randama kalbinių kelių vokie-
čių, lenkų ir lietuvių, kaip lygiai didė-
lius plotus, apgyventus baltgudžių, ku-
rie sakoma esą daugiausiai lietuvių kil-
mės, surusinti ankstyvesniais amžiais.

"Pirm Lietuvos prijungimo prie Ru-
siškos Imperijos, ji turėjo ilgą istoriją,
pilną keitimų ir permainų. Sviesiauplau-
kiai, mėlynakiai lietuviai yra Indo-Ari-
janiskos padėmės ir neskaito save gimini-
ngais nei slavams, nei teutonams. Pe-
reidami iš Azijos į Europą apie 2,000
metų pirm Krikščioniškos eros, jie visu
pirminausiai apsigyveno išilgai Juodųjų
jurių kranto, netoli nuo įpuolimo į jas
Dunojaus upės (Dabartinė Bulgarijos
ir Rumunijos). Bet jie likosi kitų rasų
nustumti į šiaurės ir pagaliaus pasiekė Bal-
tiką, kur jie galutinai apsigyveno. Jie kai
bėjo kalba analogiška Sanskritui. Išpra-
džių jie gyveno giminėmis pakol trylik-
tame šimtmečių grąsinantieji jiems pa-
vojai privertė juos susiristi kruvon. Jie
sudarė suvernę didžią kunigaikštystę,
bet buvo įtvėrėti vesti nesiliaujančias
kares prieš lenkų ir rusų kunigaikštius
paktuose ir prieš vokiečius šiauruose ir
vakaruose. Tryliktoame šimtmečiuje, ku-
met totoriai užplukdė Rusiją ir išnaikino
ją, baltgudžiai, Raudonieji Rusai (rusi-
nai) ir Ukrainiečiai pateko po Lietuvais
ir tokiu būdu tapo paliausoti nuo toto-
rių jungo.

"1569 metuose įvyko Liubliun Uni-
ja, kuomet Lenkija ir Lietuva tapo su-
jungtos kruvon. Vienok Lietuva nieka-
dos nebuvo Lenkijos apimta, bet užlai-
kydavo savo locną armiją, finansus, ad-
ministraciją ir teismus."

— Iš Monitor, Boston, Mass.

Gruodžio 25 d., 1918 m.

AUGŠTAIČIU VAIZDELIAI.

Kaip jis augo.. Jo tėveliai.
Tėvelis.

Jų buvo dešimts šeimynos, ir
visi ji, kaip patį mažąjį, labai
mylėjo ir lepinė. Tik vienas Tė-
velis jo niekados nemielavo, ne-
bučiavo, su juo vaikiškai nežaidė.
Labai gerai, jei kartais ant ke-
liu pasisodino. Tačiau jis ome-
jautė, jog niekas jo labiau nemy-
lėjo. Kiek kartų, budavo, pra-
vers gryčios duris, vis žvilkte-
rės ton kertelėn, kame jis ka-
nors krausto. Ir nuo to vieno
Jo žvilktėjimo pasidarydavo
jam taip saldu, taip gera, kad
nors mirk ant vietos. Visas
nušvitęs, pradžiūgęs, delto ne-
puldavo ant tėvelio visomis ke-
turiomis, kaip ant Motutę; tik,
visas savo pramonėles užmiršęs,
išsiūrėdavo ramun jo veidan, ir
niekur daugiau nebenukreipdavo
akių, kol tik Tėvelis gryčioje bu-
vo. Kartais, lyg meilės jausmo
nukreipdavo žnuš, o goslė CFC
priviektas, prikrizdavo prie pa-
galvės, bet ir tuomet tebesistebė-
davo su pasigėrėjimo džiaugsmu
ant lupelių ir visame veidelyje.

Motutė, su juo žaidama, kar-
tais, budavo, prikiša Tėveliui:
— Kad tu, tėvai, išmarinę
visą penktą sūnį, ne šito ne-
myli, nekados jo nepamieluojai...

Bet kai jo nėra, dielė pagar-
ba balse ir veide persako, buda-
vo, kaip, sūnų nebetekęs, ko galo
negavęs.

— Nickam nepasiskųdavo.
Bet kartais eis, eis, užsimislijęs,
ir brinkt ant žemės... Neduk.
Dieve, vyriško širdies skausmo!
— Pabaigdavo savo pasaką apie
išmarintus vaikus, lyg palygin-
dama "vyrišką"—tylių skausmą
su savo balsiu, sąsargu.

Tėvelis buvo, stogo pečių augš-
tai praplikusia kakta, žilais plau-
kais. Usus netik karpė, kaip ir
kiti jo amžiaus lietuviai, bet ir
skutė ligi nosiai. Panosėje palie-
kama kuokštelė, lyg patemdama
viršutinę lupą, darė visą jo budą
geru, nebaisiu. Rodė, ji reikalinga,
kad atsigėrus tabakos, būtų
kas rupestingai išdulkinti ir rauda-
na skarele iššluostyti, idant vei-
das ir drapanos visados būtų
švarūs, nesūciurę. Septintą de-
šimtį eidamas, Tėvelis nekiek
nebuvo raukšlėtas; raukšlėjosi
tik ties kelmotais ančiais nuo
mirkčiojimo paraudusioms blak-
stienoms.

Buvo rimtas, o bijoti niekas
Jo nebijojo, nei paukščiai, nei
gyvuliai, nei piemenėliai. Bet
ir pajuokti ar paniekti niekam
neėmė noras. Gal nebuvo už ką
Jis šlovinti: viešai nesidarbuoda-
mas, negavo progos daug gera
kitiems daryti; bet nebuvo už
ką ir keikti: lygus buvo sau-žmo-
gus, savo vargu ir rūpestiu pa-
tenkinęs nemažą savo šeimynelę
ir ant nieko svetimo nepasigvie-
šęs. Niekam nieko bloga neda-
rė, ne kieties nemokėjo. Visus
Jam kuo-nors neintikusius vadino
vienodai—šelmomis. Pristigęs
kantrybės, kreitėjo aiškiai, barė-
si piktai, anot to, tik nerusčiai,
ir tuoj skubinosi namo ant savo
"močiū". Rades, jai išliedavo vi-
są savo kartelį.

— Nu sakyk tu man, neklaus-
ymas! Išakiau reikišiai, ir bu-
vo ko čia neklausyti... Selma!

Tuoju siekė liemenės kišenėn
tabakos, kurios iš visų plaučių
net užsimerkdamas, patraukęs
kėlė jau visai nurimusį veidą.

Nemokėjo nė džiaugties balsiai.
Reikė labai juokingo pasakymo,
kad Jo lupų krašteliai iškryptų.
Tai pajutęs, tuoj siekė tabakos,
kurios gerokai patraukęs, ir vėl
nurimdavo.

Vaiškčiojo visados vienodai,
vidutiniškai, nei skubdamas, nei
tingėdamas. Be darbo nekados
nestojo. Laukų darbo nedirbo,
bet namie visa padarė. Ejo ir
ėjo visą dieną aplink klouną, žar-
dus, klojiną, daržines, dienadri-
žį, klėtis, vis ką-nors papešio-
das, pataisydamas, pagrebstyda-
mas, pašluostydamas, kad visi
būtų tvarkoje ir čilėlybėje; džio-

vino šieną, sėmenis, vėtė javus.
Žiemą dirbo ukio padargus, in-
dus, skrynias, šėpas; buvo na-
gingas; sau visa padirbo, už-
piginus niekam nieko. Abliuoa
budavo, Tėvelis, neskubdamas,
ar atsisėdęs ką skaptuoja; o jisai
kumšteliais smakrą parėmęs, iš-
tisonis valandomis, žodelio ne-
istardamas, iš už varstoto, seka
Jo darbą ar prie šlaunies prisig-
laudęs, narplioja skiedeles.

Štai Tėvelis medžiaga ir pa-
dargą dėda šalin, siekia liemenėn
tabakos; atsivožęs tošinę tabo-
kinėlę, kalena viršeliu, pirštais
subrauko gailius miltelius, semia
gerą žiupsnį, pusę įtraukia, gi-
liai atsiduzdamas, pusę pasituri
ant kelio nuleistoje rankoje at-
kartoti. Pajutęs inbestas į savo
veidą akeles, kartais labai ge-
rame upe, kyštelį savo suspaus-
tus pirštus ir jam panosėn. Ma-
žiems taip netinkamas pavaišim-
mas taip ji prajuokindavo, kaip
vėliau joks juokdarys nebetešė-
jo.

Mylėjo jis savo Tėvelį ir vin-
gė Jo per visą Jo ilgą 85 metų
amžių, ilgainiesuprazdamas, už ką
Vėliau tik suprato, jog tarpe vi-
sų kitų pagirtinųjų privalumų,
kurie vergė jo širdį, galingiaus-
ias buvo pilnumas širdies dau-
gybė neišaiškovtų jausmų. Tasai
tylus vyras buvo lyg tyli sietu-
va, pilna paslapčių; gal slėpė
savo gelmėje perlus, o gal ir bai-
dyklės.

Šilta, graži vasaros diena.
Tėvelis vienuarškinis ant prie-
klėčio plaka dalgę; jis taip-pat
vienais baltiniais, kaip ir visados,
stovi prie šlaunies, prisiglaudęs
ir, rodos, tukstantį metų sektų
be nuobodžio tą vienodą plaktu-
ko taukšėjimą. Dyvai? Nedy-
vai: juk tai Tėvelis dirba. Kai
Tėvelio nėra ir jo namie nėra.

Štai Tėvelis pabaigė plakti;
apžiūrėjo ašmenis, dalgės virkš-
čią, pamcino, ar tvirtai prižištas
buožakas; paprastu būdu atsigė-
rė tabakos ir, dėdamas tabokinėlę
atgal, sako:

— Ar nori obuolio?

Obuolys jam ne naujiena: Jis
sodelio viešpats; bet norėdamas,
kad Tėvelis kuoličiausia su juo
pabūtų, ima ploti rankelėm ir, šo-
kinėdamas iš džiaugsmo, šaukti:

— Noliu, noliu, noliu!!!

Tėvelis keičias. Neskubdamas
jieško ant skiedyno ilgos žal-
gos. Rades tinkamą, perskėlia
laibgalį, išpraudžia vagelį,—tai
žnyplės. Jei tesi iškelti augš-
tyn, jis dideliu rimtumu, ir kry-
žių į kapus nerdamas žingsniuoja
giedodamas pirmą Tėvelio; jei
nepakelia, žeme velka, apžergus-
raitas. Susidaro procesija ant
minkštają obelę.

Saulės pusėje sustoję, abudu
akylai apžvelgia visą obelę, beg
nepagelto dar bent vienas alyvi-
nis obuolys, prieš-pat saulę be-
sikaityndamas. Antai, pačioje
viršūnėje, kaip vaskas tyvysa pil-
nas, dviejų jo kumštelį dydžio,
akim, netik gomuriui mielas
obuolys. Akeles užsidega sma-
guriu. Tėvelis siekia žnyplėmis
ir nepasiekia.

— Eik, sako, aš tave pakel-
siu, o tu mušk virpčiu, kad tasi-
graulius nukristų.

Atsisėdęs ant Tėvelio pečio
nusitveria kartį, iškėlia augštin
bet kad reikia suduoti, kartelė
ten krenta, kur pati nori, nu-
mušdama keletą visiškai žalių
obuoliukų.

— Nu, dar kartą!

Kelia dar kartą, bet rankelė
dreba, juokas krutina kutena,—
leidžia, ir vėl pro šalį... Sidabrin-
juoko balselis skamba po ma-
lonų sodelį. Tėvelis, apsiemeza
mas piktą, dideliu paniekimu
meta jį nuo pečio žemėn.

— Et, kad iš tavęs tai da-
nieko nėra gera! Žiūrėk, kiel
obuolių išgadina, o reikiamo;
nenumuše!

— Tai ką gi darysiva?—Klau-
sia vaikas jau rimtai susirūpi-
— Nežinau—šalta atsako Tė-
velis ir siekia tabakos. O gėl-

nasai tebetvyska viršūnėje obe-
lės, lyg meiliai tyčiodamasis iš
stovinčių žemėje.

Vaikiukas pradeda norėti jį nu-
sirašyti ne tiek, kad norėtų jo
pavalgyti, kiek kad įveiktus at-
kakly pasipriešinimą. Ima ne-
ramiai dairyties aplink, jieškoda-
mas priemonių. Šit vidury kie-
mo po puikiu, kaip ketis, ap-
skritu žilvičiu, kur gražiu laiku
iš laukų grįžtanti šeimyna va-
karieniauja, stovi ilgas suolelis.

— Tėveli!—umai sušunka ber-
niukas, gudragalvodamas: geriau
aš Tamstą pakelsiu...
— N, kėlk,—vis šalta sako
Tėvelis.

Juokdamas bėga berniukas
kieman, verčia suolelį augštin
kojomis ir tesia atatupstas sodan,
kaip skrudelė šapą. Tėvelis ap-
simeta nematančiu to juokingo
vargo; tabakos pirštais pasisė-
męs, dairosi po medžių viršūnės,
kaip žvaigždes skaitydamas.

Štai vargū negalais vaikiukas
atkėliauja lig pat obelės Tėvelis,
ant suolelio pasistojęs, viena rau-
ka lengvai įžardo į žnyplės šakelę
su geltonuoju; šakelę treks, su-
kama, obuolys šliukšt per lapus
ir bukt po kojų, net persprogo
ir sultis itiško. Kad nebutų vai-
kas pasisukęs, būtų, kaip tam-
tinginiui, į pat dantis įnkritęs
tik krimsk.

Kaip paukštinis šunaitis ant
Tėvelį!

Bent kiek paabliavęs, gal
kyštelį obuolį sunui atgal, atv-
sindamas:
— Valgyk sau pats.
— Dar dar, Tėveli!—Nenoi-
vaikiukas imti. Bet paima, nu-
liuzdamas, kad jau raškymo ts-
torija pasibaigė, ir Tėvelis tikrai
traukiasi į pertrauktą savo dar-
bą.

Ne Nėra ir nebuvo visame
pasaulyje geresnio tėvelio už jo
Tėvelį!

Moderniška Pramonė.

Raportai prisiūti į Federaliską Departamentą Darbo
Washingtono rodo, jog vienoj dirbtuvėj išOhio valstijos,
vidutiniškas našumas produkcijos pakilo nuo aštuonių šimtų
(pisių) iki penkasdešimties penkių į valandą. Rodos tai ne-
butas daigtas, jeigu greta to raporto nebutų darodimas su
pilnu paškinimu, kaip šis pakylimas buvo atsieltas.

Tyrinėjima parodė, jog darbininkai nebuvo kaip rei-
kiant mokinami darbo, kuris jems buvo užduotas atlikti.
Toliaus, buvo atrasta, jog tankus mainymas darbininkų
nuo vieno darbo prie kito, buvo priežastimi žemo našumo
produkcijos. Invesdami gerus mokintojus, kurie kiekvieną
žingsnį, kiekvieną judėjimą, veikimą išmieroja, išrokuoja.
Viskas kas veda prie pagerinimo darbo metodų, taip pat
palengvina darbininkui.

Su pagerinimu darbo sąlygų, skaitlius tų, kurie mai-
nosi nuo vieno darbo prie kito, gerokai sumažėjo, tokiu būdu
patyrusių darbininkų skaitlius padidėjo. Su padidėjimu skait-
liaus patyrusių darbininkų produktiviškumas abelnai pa-
kilo. Pakylimas produktiviškumo veda prie pakelimo algų,
kurios duoda didesnę užganėdinimą darbininkui. Tai gali-
ma labai gerai suprasti, kaip vienas dalykas logiskai veda
prie kito. Todėl, tai yra labai malonu patėmyti, jog šitoks
apsireiškimas yra naudingas kaip darbdaviui taip ir darbi-
ninkui. Nekurių numone, jog brangos algos ir išlaidos pa-
gerinimui darbo sąlygų reiskia nuostolį darbdaviui, pasi-
rodo klaidinga.

Patyrimas rodo, jog pastovus darbininkas turi tikrą
vertę darbdaviui. Darbo našumas daug nukenčia, nustoiant
kiekvieną patyrusį, mokantį savo darbą darbininką. Tai ne-
išvengiamas dalykas nes, darbininkas nepratęs tam tikro
darbo, dirab išlengvo, gaisindamas kitą darbininką, kuris
seka paskui jį. Moderniška pramonė, kur pagaminimas vie-
no kokio nors daigto yra išdalytintas į laipsnius ir visokius
veiksnius, yra kaip lenguogais, kuris yra t lap stiprus, kaip
yra stipri jo silpjoji grandis. Kuomet ji yra lygiai pastip-
rinta kaip kitos, tuomet visaslengiuogais yra sustiprintas.

—Kaip šis mainimosi darbininkų nuo vieno darbo prie
kito gali būti išvengtas? Ponas Thomas E. Wilsonas, kuris
yra prezidentu "packing house" Wilson ir Co., tvirtina, jog
užganėdintas darbininkas niekuomet nemes savo darbo, ir
odėl viskas kas yra daroma linkui jo užganėdinimo užtik-
rina, jog darbininkas laikysis darbo ir neis jieškoti kito.

Jau kelis kartus mes esame atkreipę atydą visuome-
nės, į tuos darbo sąlygų pagerinimus, kuriuos mes esame
vedę mūsų dirbtuvėje. Paskutinis pranešimas Wilsono ir
Co. buvo, jog kiekvienas darbininkas, kuris dirba šešius
nėnesius be pertraukos, gaus gale metų dešimtis nuosimčių
nuo uždirbtų pinigų, tai yra už kiekvieną šimtą doliarų
įdirbtų jis gaus dešimtis doliarų dovanų. Pagaliaus Ponas
Wilsonas sako, kad jokišklų yra suvienyti ankštai kompani-
ja ir darbininkus, Netolimoj ateityj Ponas Wilsonas žada
širdi bi planą, kuris duos darbininkams progą nužemint-
n iskanomis ir ant prieinamų sąlygų pirkti šėrus. Tokiu
bodu darbininkai liks bendrais savininkais dirbtuvės. Užin-
eresuotas darbininkas, kuris irgi jaučiasi savininku, nes
uri šėras, žinoma, kompanija pasitiki tokiu darbininku, nes
os pasisekimas reiskia didesnę peną.

Toksai planas užtikrintų kompanijai ištikimus darbi-
ninkus, kurie neturėtų jokio išrovavimo mainyti darbą, nes
aip darydami jie vistiek nieko nelaimėtų, o sau labai laug-
pakanktų.

(Apgars.)

PASISKAITYKITE!

IV. Daina

(Imituota).
Leiskit į tėvyne,
Leiskit pas savus!
Ten pradžiągs krutinė,
Atgaivins jausmus.
Pirmu negu ausrėlė
Škaisti užtekės,
Jums nauja dainelė
Mano suskambės.
Čia jausmai man žuva,
Kalinyj' širdis;
Leiskit į Lietuvą,—
Akis ten nušvys!
Medžių kad užimas
Giedančiam pritars,
Šventas įkvėpimas
Jums dainas sutvers.
Svetima padangė
Nemalonė, ne!
Tėviškę aš brangią
Vis regiu sapne.
Nemuną dabina
Puikesni žiedai;
Širdį ten ramina
Meilėsni balsai.

Pagalians inspektorius balsiai tarė:
— Antrąjį medalių už namų rašinius, už
lekcijas, už gražiarastį, už elgimąsi užsitar-
navo Petras Prekossis.

Visi pasižiūrėjo į Prekossį, ir matyti
buvo, kad visi už jį džiaugiasi. Prekossis taip
sumišęs atsistojo, kad nebežinojo, kas daryti.

— Eik čia,—tarė inspektorius.

Prekossis pašoko iš suolo ir nuėjo prie
mokytojų skobnio. Inspektorius atydžiai pa-
sižiūrėjo į tą išblykusių, lyg vaškinį veidėlį,
į mažą kuną, tėvo drabužiuosna, lyg maišan,
inkistą, pažvelgė į tas geras ir liudnas akis,
kurių berniukas nedrįso pakelti, bet kuriose
matėsi itišia kentėjimo tragedija; paskiau, pri-
segdamas prie krutinės medalių, malonių bal-
su tarė:

— Prekossis, aš tau duodu medalių, kurį
tu pinai užsitarnavai. Aš tau duodu jį netik
už mokslą ir rupestingumą, bet ir už tavo ge-
rą širdį, už tavo tvirtybę, todėl, kad tu geras
sūnus. Ar netiesa,—pridūrė jisai, kreipda-
masis į visą klasę,—kad jis ir už tai užsitar-
navo?

— Taip, taip,—nės visi vienu balsu at-
sakėme.

visos širdies ir visų jėgų įmsiuosi darbo; aš rūpįsiuos įveikti snaudulį vakarais, anksti kelsiuos, be atilsio kelsiu, griausiu tinginystę, pavargsiu, bet kentėsiu, gal ir apsirgysiu, kad tik galėčiau nusikratyti tą suglemžusią ir bevaišios esybę, kuri mane žemina ir kitus griaudina. Su naujomis įjgomis i darba! Į darba visa siela ir visais dirksniais! Į darba, kurio poilsis man pasirodys toks saldus, žaidimai malonūs, vakarienė linksma, i darba, kuris sugrąžis man mielą nusišypojojamą mokytojo ir brangų mano tėvo pabučiavimą!

nūjēmo durų atidaryti. Krossi neatėjo, nes jo tėvas po šešių metų galų gale iš Amerikos grįžo.

Mama pabučiavo Prekossi, tėvas perstātė jai Garrone sakydamas:

— Štai žiūrėk: jisai netiktai geras berniukas; tai karžygis ir geras žmogus.

O tasai palenkė savo didelę nuskustą galvą ir nusišypojo. Prekossi atėjo medalių pasikabinęs; jis buvo linksmas, nes jo tėvas vėl pradėjo dirbuoties ir jau šešta diena nebegečia, nuolat jį su savimi kalvėje laiko, žodžiu, kitas žmogus virto,

Męs pradėjome žaisti; aš visus savo daiktus ištraukiau; Prekossi nustebejęs atsistojo prie rakinio su garvežiu, kuris pats bėga, jei jį užskūti; jį niekadus nieko panašaus nėra matęs, jis neatitraukė akių nuo raudonų ir geltonų vagonų. Aš jam daviau raktelį, kad jisai pats užskūtų; jis atsiklaupė ir, žaislo užimtas, laugiaus nebeapkėlė galvos. Aš niekadus nesmu matęs, kad jis taip linksmintusi.

Chicagoje:
(Pasidarbavimu p. Bugailis-
kio aukavo sekantieji:-
Stasys Budrikas \$2.00.
Mykolas Vasilauskas.... \$1.00.
Aleksandras Izdanauskas..\$1.00.
Šv. Dominiko Nr-ja\$10.00.
Šv. Dominiko Dr-jos nariai
aukavo \$10.00.
(po \$1.00 aukavo B. Butkus,
J. Vaišnoras, V. Butkus, J. Bi-
janskas, J. Budris, P. Klijmans-
kis ir A. Bugailiškis.
Smulkiaais \$3.00.
Viso nuo Dr-jos \$20.00).
Juozas Tumšis, Roseland-Chi-
cago \$20.00.
Vincas Gritėnas \$10.00.
Lietuvių (Savininkų) Kepėjų
Draugija \$100.00.
(pridavė p. P. Pivarunas).
Viso aukų šioje atskai-

MAŽUTIS GELŽKELIS.

VAKAR pas mane buvo svečiuose. Prekoss ir Garrone. Nemanau, kad kunigaikščiai vaikams geresnį priėmimą suteikia. Garrone pirmą kart atėjo, nes jisai truputį meška ir gėdinasi tai, kad jisai toks didelis, o dar tie čioje klasėje. Kai jie suskambino, mes visi

Kaledu Eglaitė.

DETROIT PRISIUNČIA DAR
ARTI \$700.00.

Eglaite.

M. Ambroziai, Adomas Rašimas,
 Vincas Radvili, Adomas Sudinas,
 Juozapas Satulaitis, Antanas
 Raulinaitis, Jonas Banionis, Izi-
 dorius Naujokas, Motiejus Va-
 čiušas, Vincas Verbickas, Vin-
 cas Malkauskas, Venclovas Bu-
 teika, Stanislavas Jasavičius, M.
 Jagmis, Juozapas Kiburis, Pet-
 ras Gributis, Juozas Budila, Mo-
 tiejus Valiauga, Stanislavas Ja-
 cevičius, Viktoras Jacevičius,
 Petras Masionis, Kazys ir Mari-
 jona Gaurauskai, Jonas Simit-
 revičius, Simonas Urbonas, Juo-
 zas Kudirkas, Antanas Kuncaitis.
Po \$3.00:
 Kazys Asmaga ir Juozas Peči-
 kevičius.
Po \$2.00:

S. Markevičius, K. Kriškiūnas,
 A. Gaizauskūtė, J. Sakackas, K.
 Stepanauskas, K. Sanraitis, M.
 Lamzienė, V. Pašius, P. Kliva-
 tis, V. Lenkaitis, P. Gervilas, M.
 Gulbis, P. Kazickas, P. Dugnaus-
 kas, P. Guncevičius, P. Dugnic-
 kas, V. Bikelionis, A. Petraška,
 J. Burauskas, M. Puodziukai-
 tienė, M. Mačiulienė, O. Pilipai-
 tis, M. Dorinienė, A. Suliauskas,
 V. Buteikis, K. Andrasas, J.
 Adomaitis, V. Pasauckas, J. Ver-
 blogevičius, S. Vaiciakauskas, S.
 Savickas, F. Sietz, J. Savickas,
 P. Kraučukas, B. Norkevičius,
 A. Prigintas, P. Maskauskas,
 J. Jaknionis, P. Bareikis, J. Stane-
 vievičius, K. Skipulis, S. Veno-
 berskis, F. Barajikas, K. Kavali-
 nas, P. Kranciukas, A. Papolis,
 J. Prigintas, P. Miškauskas, A.
 Eidymtas, J. Eidymtas ir J. Pit-

Visu aukų Chicagos "Kal.
Egl." \$10.391.50.
"Kalėdų Eglaitė"
3253 S. Morgan St.
Chicago, Ill.

GERAI PAŽISTA.

— Ar, tamsta, pažįsti poną Au-
kštakelnevičių iš Žagariškų?

— Aš jį gerai pažįstu, — jis
man skolingas tris šimtus rublių.

— O, aš jį dar geriau pažįstu,
prabijla greta stovįs žmogus, nes
jis man skolingas penkis šimtus
rublių.

— Aš norėčiau visam pasauliui
daryti tik gerą.

— Jeigu taip, tai duok mano
broliai darbo,

— Kodėl ne. O kuom gali už-
siimti Tamstos brolis?

— Jis yra graborius.

**DETROIT PRISIUNČIA DAR
ARTI \$700.00.**

Detroit, Mich, Lietuviai savo aukomis užbaigė ir pervirsijo \$10,000.00, "Kalėdų Eglaitės" aukų Lietuvos Laisvei. Jie paskutinėmis dienomis, rodo žinodami, prisiumė \$691.25, kad jiems tektų garbė už pribaiGINĄ dešimtukstantinėms. Ir neapsiriko. Patį chicagiečiai vargiai būtų įstengę tai padaryti. Užtai detroitiečiams reikalinga širdingai padėkoti. Apart šių aukų detroitiečiai jau ir pirmiau puošė "Kalėdų Eglaitę" Lig šiam laikui jie yra suakavę viso \$927.85.

Štai Detroito lietuviai aukant-
tojai:

P. Jarackas, A. Genaitis, A. Smulkiajs \$1.25.
P. Barzdaitis, J. Meškauskas, Z. Mateušas \$175.
Sadauskas, A. Šlapikas, F. A. aukautų dar dadėjo \$15.00.
Drukeimis, D. Macijauskas, J. Viso \$691.25
Petrauskas, M. Vadopal, St. Iš pirmiau pasiųstų 236.60
Markunas, A. Mazuras, J. Ma-
jauskas, S. Siciūnas, S. Juod-
valkis, N. Zinkevičius, C. Judic-
kas, J. Ganiprauskas, P. Vilius,
J. Radževičius, J. Jarackas, J.
Janonis, J. Rimša.
P o \$1.00
K. Paugonis, E. Paugonienė, P. Žemnickas, N. Astrauskas, J. Liogas, S. Švedris, M. Sideravič-
ius, S. Ralis, A. Sideravičius,
U. Burbienė, M. Karpavičius,
J. Prasauskas, S. Astrauskas, A.
Mikionis, B. Pangonis, J. Pran-
ckevičius, S. Rakinas, P. Krivic-
kas, J. Salasevičius, M. Jurksa,
I. Šešelgis, Z. Vižauskienė, P.
Griūnas, A. Rukštėla, S. Bižaus-
kas, J. Savickas, J. Vaitekunas,
P. Babinas, J. Bilaitis, J. Saka-
lauskas, P. Parulis, A. Gulbužis,
T. Kaslaitis, P. Kaslaitis, K.
Marcinkevičius, K. Galauskas, J.
Vaitekunas, S. Gečas, J. Tama-
šiūnas, J. Jasiulionis, B. Mažeika,
R. Čepalionis, P. Paulauskas, A.
Žickis, J. Naužius, J. Kirlaitis,
A. Abisala, J. Steplūnionis, J. Ta-
monis, K. Belickas, K. Rakštis,

Viso 927.85
Kalėdų Eglaitės Komitetas.
[\$691.25 gauta. Redakcija].
V. Petraitis, Pittsburgh,
Pa., \$3.00.
Antanas F. Žilinskas, Parnas-
sus, Pa., \$5.00.
A. Gurdkaunis, Lisbon
Me., \$10.00.
(p. Gurdkaunis yra geras far-
merys, bet podraug ir geras tē-
vynainis. Vienos karvės pelnā,
jis paskyrė Lietuvos Liuosybės
iškovojimui ir štai už parduotą
jos versį prisiuntė \$10.00. Kaip
gaila, kad ta karvutė neatvedė
kelių versių į vietą vieno, vis bū-
tų buvus didesnė auka. Palauk-
sime ir pamatysime kiek ta kar-
vutė duos pieno. Mat, sulyg p.
Gurdkaunio žodžių, ir pelnas
nuo pieno eis Lietuvos laisvės
naudai).
Petras Miliauskas, Worland,
Wyo., \$50.00.

TELEPHONE:
YARDS 155
YARDS 551

Res. Phone Drove 7781

LIETUVIŠKA APTIEKA
F. A. JUOZAPAITIS, R. PH.
DRUG STORE

Pildome Visokius Receptus

3601 So. Halsted Street
Kampas 360as Gaves
CHICAGO

IŠSIMOKYK DRAPANŲ KIR-
PIMO AMATA.

MASTER SYSTEM

Mēs mokiname šī pūķu gerai spēsmokant
amātā i trumpa laikā.
Rīpīkai ym labai reikalamjami.
Vīetos nepīrīpīdytos laukia.
Atēik diēnā ir vakarē.

Master Cutting School
J. F. Kasnicka
118 N. LaSalle St.,

NEPATEMYTI GAMTOS

STEBUKLAI

Mės matome šviesią, giedrą dieną,
mės matome tamsią naktį, matoma
labai giedras atmainas — iš giedros
į lietu, audrą, sniegą, matome dangų
braižančius žaibus, girdime gyvybę
drebinantį griausmą. Kas tą viską
atlieka, daugeliui žmonių yra neži-
noma, o žinoti privalo kiekvienas.
Ši gamtos visokeriopą atmainą labai
trumpai ir aiškiai yra aprašytą ir
paaiškais išsodyta, knygėleje

**Akyvi
Apsireiškimai
Sviete**

KAINA 25 CENTAI
Pinigus siyskite
'LIETUVA'
3253 SO. MORGAN STREET
CHICAGO, ILL.

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tasa)

VILTIS.

ENRIKO, puikus tai buvo tavo pasielgi-
kada tu, grįžęs iš tikybos lekcijos, taip
iai apkabinai savo motiną. Taip, pra-
siti žodžius tau mokytojas pasakė. Vies-
suviėnijo mus ir nepeskirsi mūsų amži-
kai aš mirsiu, kai tavo tėvas niurs, nesime-
mės tu baisyji žodžius: mama, tėveli,
iko, aš tavęs niekadose nebepamatysiu!—
susitikime antrame gyvenime, ten, kame
iš, kas daug kentėjo, už kentėjimus apturės
okėsnį, ten, kame tasai, kas daug mylėjo
žemės, vėl atras tāsias sielās, kurias jis
ėjo, atras jas ten, kame nėra nei nuodė-
nei įjudesio, nei mirties.

"Bet mēs prievalome uzsiturnauti tāji gy-
mā. Klausyk, suneli n.ano: kiekvienas ta-
geras darbas, kiekvienas tavo pasielgimas
tais, kuriuos tu myli, ir su draugai, vis
naujas zingsns i dangu. I gresnei gyve-
a kelia tave kiekvienu nelaimē, kiekvienu
cia, nes kancia uzmoza uz tavo klaidas, o
a muplana dēme

"Tegul tavo tikslu buna kasdieną gerestapti, negu vakar buvai. Sakyk sau kas ši šiądieną aš noriu atlikti tokį darbą, kumano sąžinė patenkintų ir už kurį mane s pagirtų; tokį darbą, kuris priverstų vieno draugu, mokytoją, brolių, arba by... labiau pamylėti. Ir melskis, kad D. padėtų tau tai sumanyti įvykinti. Sakyk..."

Viespatie, kad eidams gultu āš galecātu
motinai pasakyti: Mana, šīdiena tavu
labiaus uzsitirnavo pabūcīavinā, negu
Visados mastyk, Enriko, apie tū ideā-
kuri tu gali antrāne gyvenime likti, ir
skis.

Tu negali įsivaizdinti, kaip aš jaučiau laimėjimą, kada aš matau, kaip mano kūnas meldžiasi. Tu meldiesi, o aš mastau: gali būti, kad nebūtų tokios esybės, kuri ir girdi jį iš augštybių. Ir mano darbinis lieka tikėjimas į tai, kad yra augščiau, palaima ir begalinė meilė, aš myliu tave laisvą; noriai darbuojamos, kantriaus kenčiu, atleidžiu ir ramiai apie mirtį mastau. "O, didis ir geras Dieve! Koks džiaugsmas — po mirties išgirsti savo motinos balsą, po vaikų sutikti, pamatyti mano brangųjį ir apkabinti jį, nematant apie persikėlimą, būti su juo visados, visados, amžinai!" "O, melsk tai, vizi melsimės, mylėsime kita, atliksime gerus darbus ir laikysime širdyje tą stebuklingą viltį, mano mėsą mano brangus berneli. Tavo mama."

TEISINGA DOVANA.

Siadina mokykloje dovanas dalino vy-
sias mokyklų inspektorius — žila barz-
ponas, juodai apsirėdęs. Pabaigoje lekcijų
tėjo kartu su direktoriumi ir atsisėdo gre-
mokytojo. Jis klausinėjo bent kelius moki-
jų, paskiau pirmąjį medalių davė Derossi.
Jis duodant antrąjį medalių, jis iš klausė,
jam pusbalsiai mokytojas ir direktorius
sėjo. Mums žingeidu buvo, kam jis duos

— Eik, mano mielas berneli,—tarē inspektorijs,—tegu tave Dievas saugo.

Mokslas pasibaigė, laikas namo keliauti; mūsų klasė pirmiausia kitų išėjo. Išėjo iš klasės, mes pamatėme apačioje, prie pat durų, Prekossi tėva, kalvi.

Jo veidas, kaip paprastai, buvo išbaļęs ir pamiuęs, plaukai ant akių kabėjo, kepurė ant pakaušio — jis vos ant kojų laikėsi. Mokytojas tuojau jį pastebėjo ir ką tai inspektoriui pasakė. Inspektorius skubiai atrado Prekosi ir, paėmęs už rankos, nuvedė pas tėvą. Berniukas visas drebėjo. Mokytojas ir direktorius irgi ten nuėjo, ir daug berniukų aplinkui apsisito.

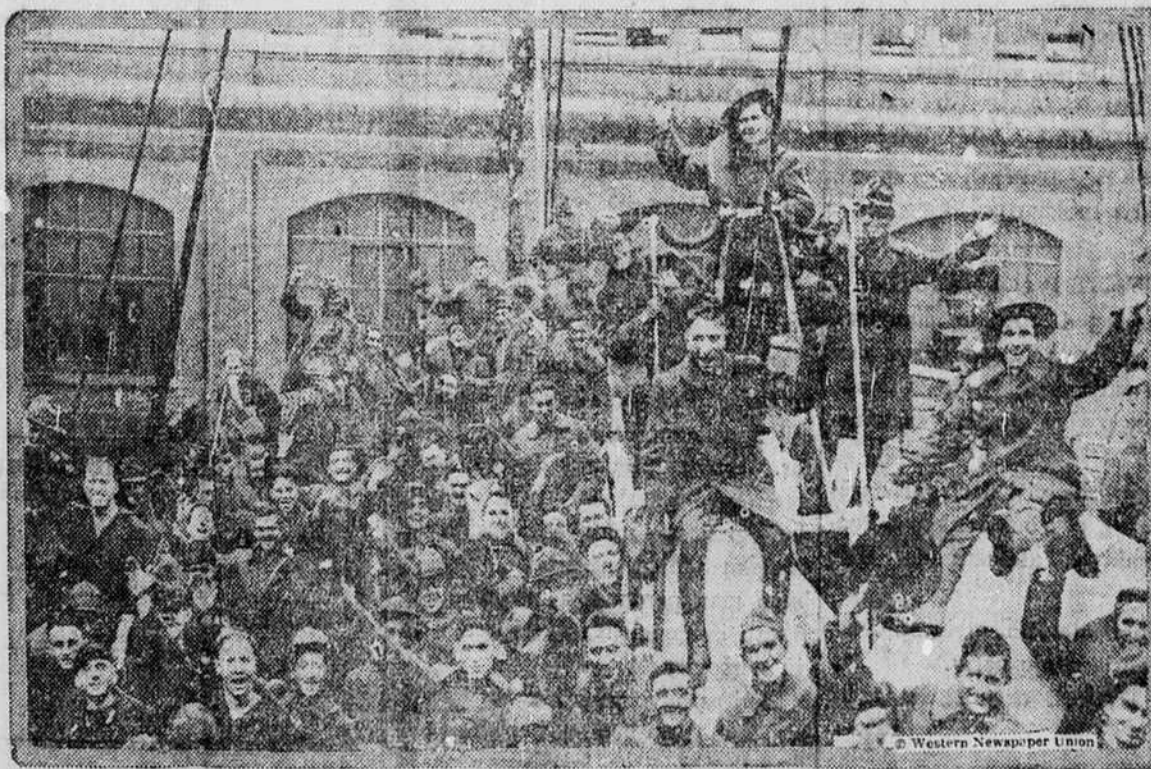
— Tamsta šito berniuko tēvas?—linksmu, draugisku balsu paklausē inspektorius. Ir nelaukdams atsakymo, tešē:—Kartu su tamsta dziaugais. Ziurēkite, tamstos šunus iš penkiasdesimts penkiu draugu gavo antraji medaliu. Jis labai protingas ir rupestingas berniukas, kuris augstai pakils; jis geras berniukas, ji visi draugi gerbia ir myli; tamsta gali juo didziuojoties.

Kalvis, kuris išsīzīojęs jo klausēsi, pasi-
ziūrējo ī inspektoriu ī direktoriu, paskiau pa-
sižiūrējo ī sunu, kuris priēšais jo palenkta
galva stovējo ī visas drebējo—īr lyg pirmā
kart butū atsinings apie tai, kiek dēlei jo su-
nus kentējo, supratēs jo angelo kantrybe, jo
karžygiškā tvirtybe, jisai ant savo veido pa-
rodē īš karto bemintj nusistebējima, paskiau
gilu gailēstj īr liudēs īr, pagaliaus, staiga su-
čiūpo sunaus galvā īr jā prie savo krutīnēs
priglaudē. Aš pakvieciāu Prekossi, kad ket-
verge kartū su Garrone īr Krossi pas mane
ateitu; kiti jam rankā spaudē, jo medaliu čiū-
pinējo, glostē jo pēcius, visi jam meilu žodelj
tarē. O nustebs tēvas ī visus žiūrējo, vis dar
glauzdama prie klauvēs galvā savo berniū-
ko, kuris verkē.

GERI NORAL

Prekossī medalius sukēlē mano sazinēs grauzīmā. Aš dar nē karto neužsitarnāvau jau! Paskutinīu laiku aš mokīnuosī blogai ir pats savīni nepatenkintas; nepatenkinti mani mokytojas, tēvas ir mama. Už tai aš nebegaliu linksminties taip, kaip seniaus, kada, budavo, rupešingai pasidarbavęs, pašoktu iš vietos ir bėgu žaisti su tokiu džiaugsmu, lyg mėnesį nebučiaū žaidęs. Taipogi nebejauciu aš dabar tokio malonumo, kaip seniaus budavo, sėdėdams už skobnio su savo namiešiais. Koks tai šešėlis ant mano sielos guli, vidujinis balsas vis kartoja:—Negalima tokiu būti, negalima.

Kiek kartų vakarais matau aš, kaip gatvė darbininkų būriai iš darbo grįžta. Jų tarpe daug berniukų matyti. Visi jie nuvargę, bet linksmi, skubinasi namo valgyti, kalbasi balsiai, juokiasi ir mostikuoja juodomis nuo anglies arba baltomis nuo vapnos rankomis. Ir kada aš pamastau, kad šitie berniukai, visą dieną dirbę ant stogų, prie krosnių, tarp mašinų, vandenyje, po žemėmis, valgo sausą duoną, tai man darosi gėda, kad aš tuo pačiu laikui tikrai pritečiau bent keturius puslapius. Ak! aš savimi nepatenkintas! Aš aiškiai matau, kad amno tėvui tai nemalonu ir jis norėtų mane barti, bet gailėdamas mane, nieko nesako—laukia. Branguti mano! o pats jisai tai daug darbuojasi! Visa, kas yra mūsų namuose: drabužiai, valgis, knygos, žaislai—visa tai tavo, mano gerasi tėveli, visa tai tavo darbo vaisiai, o aš nedirbu. Kiek tų dėlei to rupesnių, nesmagumų turėjai, o aš nesidarbuoju! Kaip neteisingai, kaip bjauri! Nuo šios dienos aš noriu taip mokytis, kaip Stardis: sugniaužiu kumčius, sukysiu dantis ir iš

© Western Newspaper Union

LINKSMI YANKIAI GRĮŽTA NAMO.

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVIŲ PROTESTAS PRIEŠ LENKUS.

Naujų Metų dienoje, nežiūrint didelio šalčio ir slidumo, milžiniškoje svetainėje "Seventh Regiment Armory," prie Wentworth ave., ir 35-tos gatvės, apie 10,000 lietuvių vienu galingu balsu sušuko lenkams: "Šalin lenkų imperialistai! Neatiduosime Vilniaus!"

Svetainė buvo papuosta amerikoniškais ir lietuviškais vėliavomis. Prišakyje kabojo didelės iškabos su sekančiais angliškais parašais: "Self Determination for every Nation.—President W. Wilson." "Vilna the heart of Lithuania protests Polish and Bolshevik military invasions." Po dešine kita angliška iškaba su sekančiu parašu kabojo: "Poles, hands off Vilna!" Po kairės pusei, lietuviška iškaba metėsi į akis: "Šalin lenkų imperialistai! Neatiduosime Vilniaus!"

Advokatai F. P. Bradchulius, aidariusi Mass-mitingą, p-lė M. Rakauskaitė, akompanuojanti p. St. Šimkui padainavo "Star Spangled Banner" ir "Lietuva, Tėvyne mūsų."

Pirmas kalbėtojas buvo p. St. Kodis ir kalbėjo angliškai. Paaiškinęs susirinkimo tikslą, kalbėtojas stipriai balsu užreikė: "Mes lietuvių nenorime, kad vietą vokiečių imperijalizmo užimtų lenkų, arba koks kitas imperijalizmas."

Paskvi teisėjas Mc Goorty angliškai kalbėdamas, sveikino lietuvių su Naujais Metais, linkėdamas kad šiais 1919 metais visos tautos didžios ir mažos gautų savo apsisprendimo teisę, nes prezidentas, apskelbdamas karę, užtikrinęs visoms tautoms liuosybę.

Teisėjas pasveikino lietuvių už užlaikymą savo senovinės kalbos ir kultūros. Priminė lietuvių atsizymėjusius didvyrius kaip Adomą Mickevičių, Tamą Zaną ir Tada Kosciuską. "Šis paskutinis—kalbėtojas sakė—kovojo už šios šalies liuosybę šale Jurgio Washingtono—tai buvo jus lietuvių tautietis!"

Kompozitorius St. Šimkus pasakė karštą kalbą. Priminė kalbėtojas, kaip senovėje lenkai persekiojo lietuvių: "Gyvendami mūsų žemėje, ponai lenkai engė bizonas mūsų žmones. Ponai leibaudavo, gyvendami dvaruose, o lietuvių skurdo bakūzėse, samantose ir lami sprandus po pony bizonas..."—sakė kalbėtojas. Toliau priminė kalbėtojas, kad net Bolševikai nėra lietuviams taip baisūs, atsiminus lenkų prispaudimą Lietuvoje.

Kalbėtojas, priminę, kaip lenkai skerdžia žydus, paaiškino lenkų gudrybę susirinkusiems, delko jie taip veržiasi į Vilnių, maždaug šiais žodžiais: "Mūsų žinojame, kad sausio mėnesyje bus sušauktas Lietuvos įsteigiamas susirinkimas Vilniuje. Užtai lenkai veržiasi į Vilnių, kad lietuvių negalėtų su susirinkimo įvykdyti. Lenkai mat nori parodyti pasauliui, kad jie valdo Vilnių, o ne lietuvių."

Drąsino kalbėtojas lietuvių stoti liki paskutiniui už savo žemę. "Šalin lenkai nuo Lietuvos!—užbaigė kalbėtojas. Iš publikos pasipylė ovacijos ir didžiausi plojimai.

Sekantis iš eilės kalbėtojas buvo p. Karosas, kareivis neseniai sugrįžęs iš Dėdės Sam'o armijos.

Kalbėtojas pabrėžė, kad lietuvių prisidėjo prie sutriuškimo vokiečių militarizmo. Rodydamas į svetainėje esančius lietuvių kareivius, kurių būrys stovėjo prie kalbėtojų platformos, kalbėtojas pasakė, kad Amerikos armijoje dešimtimis tūkstančių lietuvių kareivių.

Kalbėtojas nurodė, kad lenkai seka vokiečių pėdomis, ir patįs neturimi liuosybės, jau kitus

nori pavergti. Toliau maždaug šiaip kalbėtojas tęsė savo kalbą. "Kadangi, neatsizvelgiant į žiauriausius persekiojimus, lietuvių išlaikė savo kalbą, būdą ir kultūrą, taigi jie, lietuvių, užsitarnauja būti laisvais. Kol Lietuva nebus laisva, tol pasaulyje nebus taikos! Lietuva turi būti Laisva ir Nepriegulminga!" užbaigė susijudinęs kalbėtojas. Iš publikos vėl pasigirdo ovacijos ir trūkmingas delnų plojimas.

Paskui dar kartą St. Šimkus kalbėjo. Pabaigoje savo kalbos pranešė susirinkimui, kad šios dienos rezoliucija bus pasiūsta bevieliu telegrafu prezidentui Wilsonui ir Francuzijai.

Didžiausios ovacijos pasigirdo sušukus kalbėtojui: "Šalin lenkai iš Lietuvos ir Vilniaus!" Rezoliuciją perskaitė p. J. J. Hertmanavičius. Jos turinys tilpo vakarykščiame "Lietuvos" Dienraščio numeryje. Ji tapo vienbalsiai atsistojimu visų atsilankiusių į mass-mitingą priimtą ir tą patį vakarą telegrafu buvo pasiūsta prezidentui W. Wilsonui ir Paryžiui.

Labai smagu įspūdį į publiką padarė pribuvęs po vadovystę p. K. Kaspučio būrys lietuvių kareivių, ką-tik paleistų iš Dėdės Sam'o armijos, arba esančių Chicagoje ant urliopo. Jie prieškalyje publikos užėmė pusračiu garbingą gvardijus vietą abipusiai kalbėtojų platformės.

Programą puosė. Visi parapijiniai Chicago's chorai po vadovystę p. A. Počiaus kartu dalyvaujant ir "Vycių" chorui. Jie padainavo Senovinę lietuvių karės dainą: "Eina garsas nuo Rubežius" ir "Kur bėga Šešupė"—šią paskutinę, prašant publikai, pakartojo.

"Birutės" choras, vadovaujant kompozitoriui St. Šimkui padainavo jo komponuotus veikalus: "V nas žodis ne šneka", "Čigonėlie" ir Laikas Namu brolučiai." Ši paskutinė labai sužadino publiką. Už gausius plojimus Birutėčiai sudainavo "Lietuviai esame mūsų gimę."

Ant galo užtraukė jungtiniai Chicagočių chorai, vadovaujant solistėms: p-lėi Marionai Rakauskaitėi ir ponei Pocienei, o akomponuojant pijanu St. Šimkui ir pritariant, visai publikai, "Star Spangled Banner" ir "Lietuva, Tėvyne mūsų."

Užbaigęs susirinkimo, advokatas F. P. Bradchulius, padėkavojes publikai už taip skaitlingą atsilankymą, uždarė susirinkimą.

Vietiniai anglų laikraščiai įdėjo šio susirinkimo aprašymus.

IS TOWN OF LAKE

Paulina Makariene, 45 metų amžiaus, gyvenanti prie 4515 S. Wood st., pasimirė gruodžio 29 dieną 1918.

Palaidojimas atsituvo sausio 2 dieną po Naujų metų. Laidojo J. E. Eudeikis.

Paliko vyrą ir du vaikus: vienas sunus yra daktaru Amerikos armijoje, o dukterė muzikos mokytoja.

IS WEST PULLMAN ILL.

Sausio 5 d. 1919 m. čianykštė S. L. A. 55-ta kuopa laikys metinį susirinkimą, 3-čia valandą popietį p. J. Gruzdžio svetainėje.

Malonėkite visi nariai ir narės susirinkti, nes bus renkama kuopos valdyba ateinantiems 1919 metams.

Taipgi meldžiu atsivesti kuodžiausia naujų narių.

A. Statkus, organiz. ir turtų rašt.

LIETUVIAI S. V. KAREIVIAI

Visi kareiviai, kurie dalyvavo te proteste Naujų Metų dienoje, pribukite Nedėlioje, 2-oje val. p. ir "Fellowship House" 831 W.

33rd Pl. (arti Halsted) apkalbėjimui svarbių dalykų. Atveskite taipogi kitus kareivius. Neužmirškite.

C. Kasputis.

SOCIJALISTŲ BYLA PASIBAIGSIANTI SUBATOJE.

Gali būti, kad penkių socijalistų apkaltintų prieš teisėjų Landis už peržengimą "espionage act" byla pasibaigs šią subatą.

Prisiekdintieji teisėjai (jury) ir Naujus Metus perleido užrakinti hotelyje po priežura maršalo. Valdžios advokatai sako, kad jie turi aiškius darodimus prasižengimo kaltininkų.

TURKŲ NUKIRSTI RANKĄ SU KIRVIU.

Edmundston, N. B. Canada. Naujų Metų dienoje, arti miestelio Glendyne, "Trans-Continental" traukinis, vežantis kareivius nusirito į ežerą Long.

Tarp sužeistų yra kareivis Olson iš Chicago's. Kad ištrauktų jį iš po sudužusių vagonų, anot angliško laikraščio pranešimo reikėjo jam kairiąją ranką su kirviu nukirsti.

CHICAGOS GATVĖS VADINIS SAJUNGININKŲ KARVEDŽIŲ VARDAMS.

Proponuoją miesto valdybai užgirti sumanymą apie užvardijimą Chicago's gatvių ir bulvarų Sanjugininkų generolų vardais. Ir taip, tuojaus Chicago susilaiks Foch bulvaru, Haig avenue ir King Albert gatvės. Toliau bus pavartoti ir sekanti vardai paminėjimui gatvių: Joffre, Pétain, Gonraud, Castlenau, Clemenceau, Byng, Rawlinson, Smuts, Diaz ir kiti.

Suvenytose Valstijose dabar randasi apie 1400 sumintų prieš kanuolių. Proponuojama tomis kanuolėmis papuošti tas gatves, kurios priims aukščiau minėtų vadų vardus.

"JEAN CRONES" VEL PASIRODĖ.

Garsus laike Chicago's Arkivyskupo Mundelein'o bankieto, laikyto 1916 metais užnuodytojas župės "Jean Crones" tapo per dedektivus vėl suareštuotas. Šiuo kartu jį suareštavo Norfolk Va., kur jis dirbo prie laivų už mechaniką po vardu George Wylie.

Dedektivas W. T. McCarthy gyveno dvi savaites su George Wylie iki jį neištyrė. George Wylie aprašymas atsako visiems "Jean Crones" ženklams, net ir randą ant dešinio antakio turi.

NUŠOVĖ SAVO ŽMONĄ IR JOS MEILUŽĮ

Naujų Metų naktį, Kensingtono policijos leitenantui Mathew Homer ramiai, sėdinti prie savo deskos jėgo jo draugas Stanislaw Rumshus, (matyt lietuvis).

Sveikinu su Naujais Metais—pasakė leitenantas, siekdamas cigarą paduoti savo draugui.

Berekalo—atsakė jo draugas Rumshus.

—Aš ką-tik nušoviau savo pačią ir bordingierių ir mano vaiką matė tai.—Aš atėjau į policiją pasiduoti.

Rumshus dirba Pullman Co. ir gyvena prie 10623 S. State St.

Kada jis parėjo namo rado savo pačią drauge su bordingieriumi Nicodemus Skultos ant sofos. Sulyg Rumshus žodžių, jo pati taip pasakius: "Nė yra daug gražesnis už tavę ir jis daug daugiau pinigų uždirba." "Tas buvo man per daug, aš negalėjau iškėsti išsiemiam revolverį ir abudu peršoviau."

Skultos buvo persautas du kartų, tapo nugabentas į Pullman ligonbutį ir esąs kritiškame padėjime.

Rumshien buvo lengvai sužeista. Jų du vaikai John ir Stanley laike tragedijos buvo kambaryje.

(Angliški laikraščiai aprašydami tragediją nemini kokios jie tautos. Iš pravardžių negalima atskirti. Gali būti, kad ir greekai).

LAISKAI KRASOJE.

Šie laiskai prisiūti lietuviams iš Europos, randasi Vidurnietyje Centralinyje paštoje prie Adams ir Clark gatvių. Norint gauti laišką, reikia parašyti ant popieros ypato vardą į kurią yra laiškas adresuotas, vardą pavarde ir paduotą numerį ir tą popieri paduoti Centralinėje paštoje, Adams Street Sparne.

Šiuo metu yra sekančioms vpatoms laiskai.

4205 Barberis Henry.
4256 Morekunas Jonas (2).
4259 Twardostis Piotr.
105 Vzimapis Damulikas (gal žemaitis).

IS BURNSIDĖS.

Smagu Burnsaidiečiams žinoti, kad jų kaimynas viengentis ir tautietis p. S. Vilimavičius, sugrįžęs iš Dėdės Sam'o kariūnės, nupirko aptieką ir tikisi savuosius tautiečius dabar geriau užgančinti.

Aptieka randasi Burnsaidėje prie 8024 So. Cottage Grove Ave. Olginas.

SANDARIEČIŲ ATYDAI.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 25 kuopos susirinkimas įvyks 3 dieną Sausio, 7:30 valandą vakare, Fellowship Svetainėje 831 W. 33rd Place. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes tai bus metinis susirinkimas ir aptars daug svarbių reikalų.

A.L.T.S. 25 kp. Valdyba.

ATYDA

SLA. 36 KUOPOS NARIAMS.

Vietą kuopos susirinkimui: 1919 metams liko perkelta į "Birutės" svetainę, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill. Metinis susirinkimas pripuola Nedėlio Sausio 5-to, 1 val. po pietu. Visi nariai be skirtumo privalo būti ant šio susirinkimo. Mokestis kaip galima užsimokėti už metus ar nors už pusę metų. Dabar su Naujais Metais yra geriausiai paduoti aplikacija į S. L. A. narius. Susivienijimo nariai gal savo vaikus nuo 2 iki 18 metų amžiaus insuruoti į Susivienijimo ant \$100.00 už 3c ir savaitę mokesties ir ant \$150.00 už 5c. savaitinės mokesties.

Balchunas.

Fin. Sek. 36 kp.
3200 Lowe ave., Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMASI

Mes neesame bankierai, bet mes gverantuojame Tamsta sušėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyras ir vaikinas padarome ant orderio naujus slutus ir overkotus nuo \$30.00 iki \$60.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus ir \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus slutus ir overkotus parduoda me po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelines nuo \$1.00 ir brangiau. Vairų slutus \$2.00 iki \$7.50. Skrynių ir valyzai.

S. GORDON

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras idarus kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis est atdaras iki 11 val. vakare Nedėldieniais—iki 9 val. vakare.

Didelis Rožinis Balius

Paręngtas

Chicagos Lietuvių Pašelp. Kliubo

CHICAGO LITHUANIAN BENEFIT CLUB

SUBATOJE, SAUSIO-JAN. 4, 1919

M. Meldazio Svet., 2242-44 W. 23rd Place

PRADZIA 6 VAL. VAKARE

INZANGA 25c VPATAI

Nuosirdžiai kviečiame visus lietuvių ir lietuvių, senus ir jaunos atsilankyti ant mūsų didelio rožinio balius, kur galėsite linksmai praleisti laiką ir prie geros muzikos įsikviti.

Kviečia visus, Komitetas

Išgydė Jo Patruksmą.

As buvau bjauriai patruksęs bekeliant skryne keletas metų atgal. Daktarai sakė, kad vėnitėle mano viltis pagijimui, tai — operacija. Trusai man nepagelbėjo. Galutinai aš sugriebiau ką tokio kas mane visiškai išgydė. Daug metų pralinko, o patrukimas nesugrįžo, nors dirbau sunku darbą kaip karpentieris. Neturėjau jokios operacijos, nesugaišinau jokio laiko, neturėjau nesmagumų. As neturiu nieko pardavimui, bet suteikiau pilnas inoformacijas kaip tu gali rasti pilną išgydymą, be operacijos. Jeigu tu rašai man, Eugene M. Pullen, Carpenter 660 E. Marcelus Ave., Manassas, N. J. Vėnė iškirpk šį transimą ir parodyk jį kitiems kurie yra patruksę — tu gali išgelbėti gyvastį arba bent sustabdyti kancias patrukimo ir rupeatis, ir pavojus operacijos.

JOHN SMETANA

SAKIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave., Chicago

Kampus 18tos Gatvės.

Šios lubos, virš Platto aptiekos. Tėmykite į mano parašą

Valandos: nuo 9tos val. ryto iki 8 val. vak. Nedėlio, nuo 9 val. ryto iki 12 val. diena.

SKAITYKIT IR

PLATINKIT LAIKRAŠTĮ

"LIETUVA"

Šiuo metu pranešu gerbiameis savo kostumeriams, kad esu užordėjęs dėl Jūsų daug ir labai

KALENDORIUS

kurie bus gatavi dėl Jūsų ant Naujų Metų. Jie turėjo būti gatavi dabar, bet spaustuvė, pas kurią daviau orderį, yra taip užimta, kad niekaip nespėjo anksčiau juos padaryti. Todėl meldžiu manęs nepamiršti su Jūsų Kalėdiniais pirkiniais. Kaip visomet, taip ir šimet, turiu kuopikliausiu tavorų dėl Jūsų, kaip tai: čeverių, Marškinių ir abelai vyriškų reikmenų už prienamitusas kainas ir su mandagausu patarnavimu. gilai parduodame. Visas išpardavimas tęsis dabar

JOS. RIDIKAS

3354 S. Halsted St., Chicago. Phone Drovers 6716

Atydai tu kurie dar netur "Lietuvos" Dienraščio šerų:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šerų skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumokėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių kurie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakilnaus darbo, bet dėl šokių ar tokių priežasčių nespėjo šerų nusipirkti.

Siuo metu pranešame visiems tokiems tėvynainiams, kad dar turime pardavimui apribuota šerų skaitlių iš šios Bendrovės "Treasury Stock". Todel, gerbiameji tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kupona ir sureikalinga suma pinigų prisiųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu. Sėro kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co.,

3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiarateji:-

Su šiuo prisiųsčiu \$..... kuopo pilną užmokestį už šerų "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian Publishing Co.
Malonėkite prisiųsti man šerų.
Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL.